

LIPNICA

G l a s i l o O b č i n e M o r a v s k e T o p l i c e

Srečno 2006!

FOTO: Arhiv Občine

ARANŽMA: Suzana ŠTEFANEC KODILA

U V O D N I K

Približuje se konec leta, ko skušamo podracune potegniti črte in narediti obračune. V Lipnici ga je za občino z zvrhano mero optimističnega zadovoljstva naredil župan.

Ne da bi si posebej prizadevali, so se nam strani lepo sparčale: po dve strani o delu občinskega sveta, dogajanju v turizmu in kmetijstvu, na področju prometne varnosti in zaščite ... V Noršincih so ob proslavi 80-letnice gasilskega društva predstavili zasnovno gasilskega muzeja, v Moravskih Toplicah intenzivno gradijo, zato se sprašujemo tudi o tem, kakšen bo najlepši turistični kraj v državi za leto 2005 videti čez leta, desetletje. Na kmetijski strani med drugim poročamo o priznanjih za gospodinje in čebelarje, občinski svet se je sestal dvakrat in med drugim obravnaval osnutek proračuna za leto 2006.

Objavljamo razpis za izbor najboljših športnikov, povabim pa Vas naj tudi na odprtje nove zdravstvene ambulante in delovnih prostorov krajevnega urada ter narodnostne skupnosti v Prosenjakovcih, v četrtek, 22. decembra, ob 15. uri.

Da ne pozabim: zdravo in zadovoljno leto 2006 Vam želim.

Urednik

Želim Vam veliko biserov

Na začetku okroglega leta 2005 smo v občini sanjali lepe sanje. Čdaj, ob njegovem skorajšnjem koneu, z zadovoljstvom ugotavljam, da se jih je veliko tudi uresničilo. Kakršno koli že pa je bilo leto, ki se izteka, za slehernega od Vas, drage občanke in spoštovani občani, naj Vam bo njegov božično novoletni praznični konecobarvan na način, ki Vam je najdražji. V imenu organov občine in v svojem imenu Vam želim v prihajajočem letu 2006 veliko biserov. Ne tistih zelo dragih, ampak tistih, ki nosijo v sebi zdravje, srečo in zadovoljstvo!

Feri Čipot, župan

Számtalan gyöngyszemet kívánok mindenkinél!

A 2005-ös kerek esztendő elején községünkben szép álmokat szöttünk. Most, hogy közeledik az év vége, elégedetten állapítjuk meg, hogy sok álmunk valóra vált. Bármilyen volt is azonban az elköszönő esztendő, azt kívánok Önöknek, kedves polgártársaim, az önök számára legkedvesebb színekben és hangulatban teljenek a karácsonyi és újévi ünnepek. A községi szervek, és a magam nevében számtalan gyöngyszemet kívánok mindenkinél az új, 2006-os esztendőben. Nem azokra a drága gyöngyszemekre gondolok, hanem azokra, melyek egészséget, boldogságot, elégedettséget hoznak!

Feri Čipot, polgármester

V SLIKI IN BESEDI

FOTO: Ludvik Sočič

DAN SPOMINA NA MRTVE – Obdobje smo pričeli s spominskim praznikom. Kdaj pa kdaj smo potekovali z velikostjo in imenitnostjo cvetnih aranžmajev. S tem nočem trditi, da je bilo tako tudi na mlajtinskem pokopališču.

DOBA POHODOV – Občinska športna zveza in Turistično-informativni center sta ob martinovem pripravila tradicionalni Martinov pohod na Jelovškov breg. 400 pohodnikov je tokrat krenilo po novi kolesarski stezi z mostu v Marjancih.

BLIŽINA DAJE TOPLINO – Družabno srečanje domačinov, vikendašev in drugih, ki so povezani s prijazno goricko vasico Ivanovci, vzpostavlja trdno vez med ljudmi na vasi in skozi pogovor, druženje obnavlja nekdanji občutek skupnosti, sožitja in bližine.

ŽIVAHNI GRADITELJI – Gradbeniki se še ne pripravljajo na praznovanje, saj jim je vreme omogočilo podaljšanje gradbene sezone. Občinsko središče je veliko gradbišče. Sončni park Vivač dobiva obrise, dela hitro napredujejo tudi pri gradnji hotela v Termah 3000.

MARTINOVO – Martin je prinesel vedrješje razpoloženje. Mošt, ki ga je količinsko manj kot prejšnje leto, obeta kvalitetno vinsko letino. Martinov krst so marsikje opravile kulturne skupine v šaljivem obredu. Milan Zrinski in Beltincani so krstili na Jelovškovem bregu.

ADVENT V MORAVSKIH TOPLICAH – Uvod v decembridska praznična občutja je pomenil adventni prodajni sejem pred evangeličansko cerkvijo, ki se mu pridružujejo tudi kulturne vsebine. TIC je uspešno povezal številne organizatorje in izvajalce.

DESETLETNICA SLIKARSKE KOLONIE – V Moravskih Toplicah je potekala že enajsta slikarska kolonija v organizaciji Slovenskega protestantskega društva Primož Trubar. V soboški galeriji je postavljen izjemno bogat pregled 10-letnega dela kolonije.

DOBRA KORUZNA LETINA – Kmetovalci so se množično zbirali ob njivskih površinah s poskusnimi koruznimi nasadi. Ob nepredvidljivih vremenskih razmerah je pomembno odločiti se za pravo sorto semena, saj je vreme le redkokdaj tako naklonjeno kot letos.

DOBRO, BOLJŠE, OBČINA MORAVSKE TOPLICE!

Imamo pravico, da si omislimo sklanjatev pridevnika »dobro« po svoje. Več kot sedem milijard tolarjev vredne investicije v razvoj turizma, ki so se začele v letošnjem letu in bodo po predvidevanjih končane v letu, ki prihaja, uvrščajo našo občino po kriteriju neposrednih investicijskih vlaganj gospodarstva v razvoj, glede na število prebivalcev, ne samo na vrh lestvice med občinami v Sloveniji, temveč v svetovnem merilu. In ta intenziteta, kot zdaj vse kaže, še ni dosegla vrha dogajanja na tem področju, saj so tudi prihodnji projekti, ki se napovedujejo kot nov ciklus investiranja v našem okolju, zelo realni. Smo torej na dobri poti, da postane naša občina turistični »eden« širše evropske regije.

Seveda pri tem zaslužijo veliko pozornost in morda največjo pohvalo gospodarski subjekti, torej podjetja, ki so svoj razvoj in poslovne priložnosti povezala z vlaganjem na našem območju. Predvsem to velja za sedanje največje investitorje, Naravni park Terme 3000 d.d. in novo podjetje v našem okolju, Turizem-meteor d.o.o. V okviru Naravnega parka bo z izgradnjo hotela najvišje kategorije zaokrožen večletni investicijski ciklus: leta 2000 je bil izgrajen bazenski kompleks Terme 3000, leta 2004 sodoben wellness center in Terme 3000 so ponudnik turističnih storitev, ki bo sposoben servisirati tudi najzahtevnejše goste.

Sončni park Vivat, zanimiva projektna zamisel podjetja Turizem-meteor, bo z izgradnjo olimpijskega bazena in več manjših večnamenskih bazenov, savn, jacuzzijev in velikega apartmajskega kompleksa postal eden od turističnih ponudnikov storitev, ki so namenjene predvsem ljudem, ki si želijo v miru nabratiti novih moči, in tistim, ki imajo radi morda več zasebnosti.

Tu pa je še veliko manjših investitorjev, podjetnikov in drugih, ki so našli svojo poslovno priložnost v naložbah, ki so usmerjene predvsem v turistično dejavnost. Različni zasebniki so v zadnjih nekaj letih izgradili predvsem nove prenočitvene zmogljivosti z več kot 266 dodatnimi posteljami. Brez tistih, ki so v gradnji, je v občini trenutna kapaciteta 613 postelj pri zasebnikih.

In kakšna je pri tem velikem vlaganju v razvoj vloga občine?

Velika! Čeprav je dejansko v dobršni meri skrita za vsebinami, ki niso najbolj izpostavljene, pa je kljub temu izjemno pomembna. Naša skrb je, da ustvarjamo prijazno in zanimivo okolje, s čimer privabljamo investitorje. Predvsem pa, da v okviru svojih pristojnosti naredimo vse, da se ideje in zamisli investitorjev lahko čim hitreje udejanajo. V praksi to pomeni, da je občina pravočasno sprejela prostorske načrte, zazidalne načrte in prostorsko ureditvene pogoje, s čimer je omogočila sebi in investitorjem, da pridobijo ustrezna lokacijska in gradbena dovoljenja v najkrajšem času, brez velikih zapletov. Izgrajena je bila vrsta osnovnih infrastrukturnih objektov, kot so kanalizacije, čistilne naprave, vodovodi, javna razsvetljava, ceste in ulice s pločniki, kolesarske poti ... Ti omogočajo visoko kvaliteto bivanja v okolju, kar direktno povečuje vrednost investicijskih vložkov vseh investitorjev. Ob vsem tem pa je občina tudi aktivni udeleženec v prostoru, ki prek za to ustanovljenih subjektov skrbi za čisto okolje, sprotne informacije in pestro družbeno dogajanje na eni strani, v okviru gasilskih enot in enot civilne zaštite pa zagotavlja protipožarno in drugo varnost vseh na tem območju.

Ob koncu leta, ki se izteka, smo lahko izjemno zadovoljni z delom Javnega komunalnega podjetja Čista narava d.o.o., ki vzorno skrbi za urejanje javnih površin v vseh letnih časih, kar daje videz urejenosti in zdravega, človeku prijaznega okolja. Naš TIC postaja center turističnih informacij, ki so vse bolj iskane, tako pri turistih kot pri popotnikih in drugih, ki se gibljejo v našem okolju. Z novo kadrovsko zasedbo pa njegovo vlogo vse bolj zaznavamo tudi pri organizaciji pomembnih družabnih, širši javnosti namenjenih prireditv. Te so izjemnega pomena za pestritev turistične ponudbe. Precejšen del množičnih prireditv

je povezan s športom, zato je v zadovoljstvo vseh zelo aktiven partner pri teh dogajanjih tudi Občinska športna zveza. Vse bolj so aktivni tudi v različnih kulturnih društvih, nekateri ne manjkajo na nobeni pomembnejši prireditvi (v letu 2005 predvsem tešanovski plesalci folklore, upokojenske »marjetice« pa tudi vse več martjanskih kulturnikov). Gotovo ob tem ne moremo mimo prireditve, ki so postale že tradicionalne in so letos vse po vrsti privabilo izjemno veliko udeležencev: Martinov pohod, maškerada, Pohod po sladki poti, Prešernov pohod, kolesarski maratoni (letos že trije), olimpijski tek, spomladanski kros osnovnošolske mladine in veteranov, dogajanja v okviru Košičevih dnevov kulture (z zanimivim zelenjadarskim dnem), srečanje folkloristov, proslava ob slovenskem kulturnem prazniku, lončarska delavnica, prireditve Vitas-Vitae in, nenazadnje, prireditve v okviru praznika občine (golf turnir, domača tržnica, predstavitev vseh kulturnih društev, etno razstava Fokovci skozi čas, avto moto rally, ...), srečanje vasi Sela, lüjpanje kukorce, ocenjevanje vin, srečanje na meji, tekmovanje za pokal občine v malem nogometu in seveda občinske vaške igre. Gotovo sem izpustil kakšno pomembno prireditve, seveda nenamerno, saj je bilo dogajanj med letom res veliko. Za vse pa velja, da so bile skrbno pripravljene in si organizatorji zaslužijo vso pohvalo za opravljeno delo in veliko izvirnosti.

Ob vsem tem pa ne smemo pozabiti, da smo letos bili priče nekaterim izjemnim dogodkom. V prvi vrsti je bila to ureditev spominskega parka in postavitev doprsnega kipa prvemu prekmurskemu gospodarstveniku Josipu Benku v rojstnih Tešanovcih pa tudi obnovitev Voglarjeve koče v Motvarjevskem gozdu, 30-letnica vrtca v Martjancih in 10-obletnica delovanja slikarske kolonije Primož Trubar v Moravskih Toplicah. Postali smo bogatejši za zbornik s simpozijem o Miklošu Küzmiču in monografijo o slikarski koloniji, dobili pa smo tudi knjižico o naši najmanjši vasi, Bukovnici.

Zadovoljni smo lahko z dosežki naših športnih ekip in športnic ter športnikov posameznikov, predvsem ekip v hokeju na travi, ki nastopajo v celoti z domačimi igralci. Ženska vrsta je prva v državi, vse boljša pa je tudi moška ekipa. Vsekakor pa je posebna zgodba ženski nogometni klub, ki ima svoj domicil na igrišču v Filovcih in je v vrhu slovenske lige. Podobna ugotovitev velja tudi za nogometnike NK Čarda, ki so ob vseh težavah s financiranjem ligaškega nogometa še vedno v vrhu pomurske lige. Za vloženo delo, ki nikoli ni poplačano drugače kot z uspehi, pa si gotovo zaslužijo priznanje tudi v vseh drugih športnih ekipah v občini. To pa v enaki meri velja za posameznike, naše športnice in športnike, ki dosegajo vidne rezultate na različnih tekmovanjih doma in v tujini.

In naj na koncu zapišem, da so bile Moravske Toplice izbrane za najlepše urejen izrazito turistični kraj v Sloveniji v okviru ocenjevalne akcije Turistične zveze Slovenije. Torej odprimo šampanjec in nazdravimo na še veliko takšnih let ...

Franc Cipot, župan

21. REDNA SEJA

27. oktober 2005

Dnevni red:

1. Potrditev zapisnika 20. redne seje Občinskega sveta
2. Predlog rebalansa proračuna Občine Moravske Toplice za leto 2005 s predlogom Odloka o spremembah odloka o proračunu Občine Moravske Toplice za leto 2005 – predlog za sprejem po skrajšanem postopku
3. Sprejem mnenja o predlogu za začetek postopka za ustanovitev občine Bogojina in določitev njenega območja
4. Predstavitev projekta »Vzpostavitev mehanizmov varstva biodiverzitete Prekmurja« izvajalca Razvojnega centra Lendava in obravnava vabila RC Lendava k sodelovanju pri oblikovanju in delovanju Konzorcija za Naturo 2000 v Prekmurju
5. Predlogi odbora za družbene dejavnosti v zvezi z:
 - a) vlogo Mestnega sveta Mestne občine Murska Sobota za povečano delovno uspešnost delavcev javnega zavoda Pokrajinski muzej M. Sobota za leto 2005,
 - b) vlogo Mestnega sveta Mestne občine Murska Sobota k oddaji zdravstvenih poslovnih prostorov v Zdravstvenem domu Murska Sobota v najem in
 - c) vlogo Pomurskega ekološkega centra za sofinanciranje priročnika »Zdravo življenje«
6. Predlog odbora za gospodarstvo o predlogu Term 3000 Moravske Toplice za spremembo Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Moravske Toplice
7. Vloga Okrožnega sodišča M. Sobota za predlaganje kandidatov za sodnike porotnike
8. Pobude, mnenja, predlogi, vprašanja in odgovori:
 - a) predlog za odpis zamudnih obresti Podlesek Francu iz Noršinec
 - b) predlog za člana sveta zavoda Krajinski park Goričko
9. Predlog odloka o uporabi sredstev proračunske rezerve za odpravo posledic neurij na lokalnih cestah in javnih poteh za leto 2005 – predlog za sprejem po skrajšanem postopku
10. Razno

MNENJE OBČINSKEGA SVETA O PREDLOGU ZA USTANOVITEV OBČINE BOGOJINA

Na zahtevo predsednika Državnega zbora RS Franceta Cukčatija z dne 11. 10. 2005 je Občinski svet oblikoval mnenje o predlogu za začetek postopka za ustanovitev občine Bogojina in določitev njenega območja.

Predlog izločitev delov občine Moravske Toplice in ustanovitev nove občine v mejah KS Bogojina (naselja Bogojina, Bukovnica in Ivanci) in KS Filovci (naselje Filovci) je v parlamentarno proceduro vložil poslanec Jožef Horvat in se pri tem skliceval na 15. člen Zakona o lokalni samoupravi. Predlog je oprl na vlogo občanov z 18. septembra 2005 in jo utemeljil v elaboratu na 11 straneh, v katerem je ob uvodu in zaključku pojasnil zgodovinski, geografski in kulturno-družbeni značaj, pravne vire, podlago, razloge, pogoje, preostanek občine, prednosti novonastale občine. V poglavju **Razlogi** (str. 9) je predlagatelj med drugim zapisal:

»Na to območje se je v času obstoja občine Moravske Toplice izjemno malo vlagalo v infrastrukturne objekte in v posodobitve. Naj omenimo le, da je bilo v občini Moravske Toplice s strani občine same (občinska sredstva, krediti, razpis) namenjeno v letih 1995–2005 okrog 250.000 SIT na prebivalca in da te vasi

do tega povprečja zaostajajo za približno do 200.000.000 SIT, s tem da so ostali deli občine dosegli tudi do 300 odstotno povprečno porabo na prebivalca. Sredstva, ki se pridobjijo na raznih razpisih, se v celoti ne namenljajo za iste projekte, ampak se jih porablja za kakšne druge namene oziroma za posodobitve v občini. Posamezni deli občine pridobjijo razna sredstva kot dotacijo oziroma rento, da bi si na ta način izgradili komunalne objekte. Občina nato s projekti, po katerih so objekti že zgrajeni, štarta na razpisih za pridobitev sredstev, ki jih nato uporablja za druge komunalne objekte v občini, kredite pa evidentira, kot da bi bili porabljeni v vasi, za katero so bili pripravljeni projekti. V zadnjem času pa se je začelo tudi ponarejanje pogodb. Veliko nepravilnosti je ugotovilo tudi računsko sodišče, vendar v državi ni institucije, ki bi ukrepla, pa čeprav je poročilo dobila marsikatera institucija. Mnoge stvari pa prav gotovo visijo v zraku. Zato je težko oz. nemogoče živeti v občini, kjer se dela po domače, ko pa se na to domačnost opozarja s strani svetnikov, včasih skoraj pride do pretegov. Nesmiselno je namreč biti del takšne občine, kjer bi moral nekdo nositi odgovor-

nost, kljub temu, da od nepravilnosti ni imel nobene koristi.«

Po daljši razpravi so svetniki sprejeli ugotovitvene sklepe in zahtevano mnenje.

Ugotovitveni sklepi:

1. Pobuda za ustanovitev občine Bogojina, ki jo je vložil poslanec DZ Jožef Horvat, se nanaša na območje štirih naselij (Bogojina, Bukovnica, Ivanci in Filovci) s skupno 1450 prebivalci, kar je manj, kot je najmanjše število prebivalcev (2000) za ustanovitev občine.
2. Navedbe v gradivu, ki je podlaga za utemeljitev predloga za novo občino Bogojina, se vsebinsko vežejo na dolöčbe zakona o postopku za ustanovitev občin in določitvi njihovih območij, ki več ne velja.
3. Med razlogi za ustanovitev nove občine predlagatelj navaja, da je bilo na območju, ki se želi izločiti iz dosedanja občine, torej v naseljih Bogojina, Bukovnica, Ivanci in Filovci, v preteklosti vlagano v infrastrukturo izjemno malo, kar občinski svet v celoti zavrača, saj je to območje v preteklem 11-letnem obdobju bilo z vidika porabe sredstev proračuna za investicije med tistimi, ki jim je bilo namenjeno več investicijskih sredstev od povprečja, predvsem pa 2/3 celotnega območja občine. To med drugim priznava tudi sam vlagatelj zahtevka, ko v obrazložitvi svojega predloga med pogoji za ustanovitev nove občine pravi, da je s čistilnimi napravami in kanalizacijo ter vso ostalo infrastrukturo opremljeno 95 % predlagane nove občine – zato to ne more biti razlog za zmanjšanje števila prebivalcev na tem območju in argument predlagatelja za novo občino.
4. Predlagatelj v svojih navedbah oziroma razlogih za ustanovitev nove občine navaja veliko nepravilnosti na račun dela občinske uprave, občinskega sveta in župana. Ker gre za obtožbe, ki so žaljive do vseh, ki se v občini trudimo za napredok, ki je viden na vsakem koraku, občinski svet v celoti zavrača tovrstne očitke in se distancira do podpisnikov predlaganega gradiva.

Mnenje:

Glede na to, da se želja po izločitvi območja naselij Bogojina, Bukovnica, Ivanci in Filovci iz dosedanja občine pojavlja vsa leta od uveljavitev nove lokalne samouprave v Sloveniji, občinski svet kljub pomislikom, ki so bili ob vsaki dosedanji pobudi (leta 1997 in leta 2001) posredovani zakonodajalcu (DZ RS), podpira predlog za ustanovitev nove občine Bogojina. Pri tem se s strani občanov Občine Moravske Toplice pričakuje, da bo odločitev argumentirana in sprejeta v skladu s pravnim redom RS.

22. REDNA SEJA

7. december 2005

Dnevni red:

- Potrditev zapisnika 21. redne seje Občinskega sveta
- Predlog proračuna Občine Moravske Toplice za leto 2006 s predlogom Odloka o proračunu Občine Moravske Toplice za leto 2006 – 1. obravnava
- Osnutek Odloka o ustanovitvi organa skupne občinske uprave »Medobčinska uprava občin Murska Sobota, Cankova, Gornji Petrovci, Grad, Hodoš, Kuzma, Moravske Toplice, Puconci, Rogašovci, Šalovci in Tišina«
- Predlog sklepa o vrednosti točke za izračun nadomestil za uporabo stavbnega zemljišča na območju Občine Moravske Toplice za leto 2006
- Predlog sklepa o ekonomski ceni storitve pomoč družini na domu v letu 2006
- Predlog višine zakupnine za rabo kmetijskih zemljišč za leto 2006
- Predlog sklepa o višini komunalnega prispevka v Občini Moravske Toplice
- Predlog pravilnika o sofinanciranju programov turističnih društev v Občini Moravske Toplice
- Pobude, mnenja, predlogi, vprašanja in odgovori
 - Vloga MO Murska Sobota za sofinanciranje izgradnje Glasbene šole v Murski Soboti
 - Prošnji OŠ I in II iz Murske Sobote za povrnitev stroškov prevozov učencev
- Razno
 - Sklep o vrednosti točke za izračun komunalnih taks v Občini Moravske Toplice
 - Javna dela

MEDOBČINSKA INŠPEKCIJA

Člani občinskega sveta so v prvi obravnavi pretresli in potrdili predlog Odloka o ustanovitvi organa skupne občinske uprave (za zdaj) 11 prekmurskih občin za področji medobčinska inšpekcija in medobčinska služba za urejanje prostora. Z odlokom bodo, ko bo sprejet na občinskih svetih vseh občin, na skupno občinsko upravo prenesli naloge ustanoviteljic (občin) s področij: inšpeksijske službe, nadzor občinskih cest in občinsko redarstvo ter urejanje prostora. Pravna podlaga za ustanovitev organa je 49. a člen Zakona o lokalni samoupravi, ki določa, da se občine lahko odločijo za ustanovitev enega ali več organov skupne občinske uprave. Materialne pogoje za delovanje uprave bodo zagotavljale občine ustanoviteljice v razmerju števila prebivalcev. Načrtujejo zaposlitev 3 inšpektorjev, 3 redarjev in 1 urbanista, stroški pa so predvideni v višini 44 milijonov SIT.

NADALJNJI POSTOPKI

Ko je o predlogu novih občin v novembру razpravljala Vlada RS, je ocenila, da je med 33 predlogi za nove občine le 12 takih, ki izpolnjujejo pogoje za ustanovitev. Bogojine ni uvrstila med njene.

Odbor Državnega zbora za lokalno samoupravo je na začetku decembra razširil vladni predlog (na mizi je bil tudi predlog za občino Bogojina). Poslancem bo predlagal, da glasujejo o referendumih za 16 novih občin. Predloga za občino Bogojina ni med njimi.

Parlament bo o predlogu razpravljal prav v dneh, ko bo Lipnica v tisku.

PRORAČUN OBČINE ZA LETO 2006

Svetniki so se v prvi obravnavi seznanili z osnutkom proračuna občine za leto 2006 in ga potrdili. Iz naslova primerne porabe, lastnih in drugih prihodkov, namenskih sredstev, pridobljenih na javnih razpisih, in drugih prihodkov, ki se namenjajo predvsem za investicijske potrebe (komunalni prispevki, prispevki občanov, takse, nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča ...) se bo v proračunu za leto 2006 nabralo 1.450.059.000 SIT. Prihodki v tej višini pomenijo 16,64 % povečanje ocenjene realisacije prihodkov v letu 2005.

Slavica Fujs, ki je na občini zadolžena za področje financ, je opozorila na novi način prikaza proračunske porabe, zaradi česar je bilo potrebno pripraviti nova izhodišča za razrez pravic porabe proračuna. Podatki niso neposredno primerljivi z dosedanjimi prikazi. Priprava občinskih proračunov po programske klasifikaciji razvršča izdatke občinskih proračunov na 21 področje s 57 glavnimi programi in 117 podprogrami.

GRADNJA GLASBENE ŠOLE V MURSKI SOBOTI

NOVE VREDNOSTI**V NOVEM LETU**

Občinska uprava predlaga, da se vrednost točke (za izračun komunalnih taks, nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, komunalnega prispevka v Občini Moravske Toplice ... poveča za rast življenjskih potrebščin v obdobju oktober 2005/oktober 2004 (indeks 1,031). Sklep o višini komunalnega prispevka bomo objavili v celioti. Vrednosti točk po 1. 1. 2006:

- Vrednost točke za izračun komunalnih taks:** 9,10 SIT
- Vrednost točk za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča:**
 - pozidane parcele 0,29 SIT
 - zazidljive gradbene parcele 0,05 SIT

Svet je sklepal tudi o **ekonomski ceni storitve pomoč družini na domu** v letu 2006. Znašala bo 2.693 SIT na efektivno uro opravljene storitve. Uporabnik bo od 1. 1. 2006 prispeval 1.350 SIT, razliko do ekonomskih cene bo krila občina.

Za leto 2006 so **cene zakupnin za rabo kmetijskih zemljišč** naslednje:

Katastrska kultura	Katastrski razred	Zakupnina SIT/ha
Vrt	1–8	41.225,00
Njiva	1–3	30.213,00
Sadovnjak	1–4	30.540,00
Njiva	4–6	27.526,00
Njiva	7–8	23.301,00
Travnik	1–2	26.117,00
Travnik	3–4	21.891,00
Travnik	5–6	17.924,00
Travnik	7–8	13.698,00
Pašnik	1–2	11.011,00
Pašnik	3–4	8.193,00
Pašnik	5–6	5.506,00
Pašnik	7–8	2.689,00

Glasbena šola Murska Sobota več let deluje v slabih prostorskih razmerah (več lokacij, dve sta v postopku denacionalizacije), nujna so večja vlaganja na sedežu šole, zato so v Mestni občini Murska Sobota ugotavljeni, da je primernejša rešitev novogradnja šolske zgradbe. Pogovore so konkretnizirali leta 2003, ko je bila pripravljena pogodba o gradnji nove šole, ki jo je do sedaj podpisalo 11 občin z območja UE Murska Sobota. Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport je novembra 2004 odobrilo velikost šole (1538 m²) in ocenilo vrednost na nekaj manj kot 383 milijoni SIT. Po meritih resornega ministrstva država financira 44,4 % vrednosti oziroma 170 milijonov SIT, preostala sredstva morajo zbrati sofinancerji (občine). Razdelilnik je narejen na osnovi vključenih otrok. Iz naše občine se je v obdobju 1995/2005 glasbeno izobraževalo 338 otrok (od skupno 3685 gojencev), kar pomeni, da bi Občina Moravske Toplice morala prispevati nekaj več kot 19,5 milijonov SIT.

Svetniki so odprli široko paleto razmišljanj, od nedvoumne podpore projektu do spraševanja, ali za potrebe glasbenega šole ne bi bilo mogoče uporabiti prostorov, ki so prazni ali se bodo sprostili v mestnem središču, ter župana zadolžili, da se pogovarja in pogaja o najoptimalnejši rešitvi prostorskih zagat edine javne glasbene šole v Prekmurju.

Moravske Toplice

NAJBOLJE OCENJENI IZRAZITO TURISTIČNI KRAJ V SLOVENIJI

Turistična zveza Slovenije že vrsto let prireja tekmovanje krajev, nosilcev turizma in najrazličnejših turističnih ponudnikov v akciji *Moja dežela – lepa in gostoljubna*. V konkurenči naselij so kraji razvrščeni v več tekmovalnih skupin (večja, srednja, manjša mesta, turistični kraji, tekmujejo pa tudi zdravilišča, šole, kampi ...). Po tradiciji na tekmovanju sodelujejo tudi trije kraji iz naše občine: Moravske Toplice v skupini izrazito turističnih krajev, Bogojina in Selo v skupini izletniških krajev. Posebej uspešno je bilo letos sodelovanje občinskega središča, saj so Moravske Toplice zmagale med izrazito turističnimi kraji pred Rogaško Slatino in Podčetrtek.

Med večjimi zdravilišči in termalnimi kopališči so Terme 3000 Moravske Toplice zasedle drugo mesto za Termami Čatež in pred Termami Olimia. (L. S.)

Nekdaj značilno kmečko naselje z zelo razvito živinorejo se je po letu 1963, ko so ob potoku Lipnici našli izvir termalno-mineralne vode, začelo razvijati v turistični kraj. Iz leta v leto narašča zelo kakovostno sobodajalstvo, povezano z gospodarsko ponudbo.

Kraj je zelo lepo urejen, vsaka hiša ima cvetje na oknih, vrtovi so ocvetljeni in obdani z zelenjem, številne rastline pa zavajajo kar s termalno vodo. Cestišča so urejena. S svojo urejenostjo še posebej izstopajo hiše z apartmajmi in zasebnimi sobami.

Gostje lahko ves dan dobivajo informacije v TIC ali pa na turističnem društву. Kraj je tesno povezan z zdraviliščem in z njim tudi živi.

(Utemeljitev TZS)

FOTO: Arhiv TIC

Moravske Toplice ŽERJAVI, ŽERJAVI

Tako obsežnemu investicijskemu ciklusu v Moravskih Toplicah še nismo bili priča. Hotelski, apartmajske in stanovanjski objekti rastejo kot gobe po dežju. Skupna vrednost investicij zagotovo presega več milijard tolarjev, kar je za tako majhen kraj fascinantna številka.

Fascinanten pa je tudi pogled na mnogo žerjavov, ki delajo družbo cerkvenemu

zvoniku, nekateri se celo dvigajo nad njega. Kar devet jih je. Če v svetu velja nepisan pravilo, da se investicijski utrip in razvoj določenega kraja merita po številu žerjavov, Moravske Toplice v tem pogledu prekašajo veliko večino slovenskih mest.

Zapeljite ali sprehodite se na do Sebeških breg, martjanskih vinogradov ali v Gornje Moravce in videli boste ... (G. G.)

FOTO: Geza GRABAR

TRK SVETOV

Skušajmo povezati podatke, ki smo jih o občinskem središču natrosili v tej številki in zadnjih številkah Lipnice: naselje je prejelo najvišje priznanje Turistične zveze Slovenije v akciji Naša dežela – lepa in gostoljubna med izrazito turističnimi kraji; župan v svojem zapisu govori o sedem milijard vredni investiciji v moravske turistične kapacitete (ne upoštevaje številne zasebne gradnje), reporter Geza Grabar vidi nad Moravskimi Toplicami same žerjave ... Poznamo tudi hudo nezadovoljstvo stanovalcev Male, Levstikove in drugih ulic z bivalnimi razmerami in njihov strah pred prihodnjo nasičenostjo dela naselja, spomnimo se nezadovoljstva vseh nad poletnim prahom in blatom v naselju ...

Priznam, da mi pred leti ni šlo v glavo, kako je mogoče, da v turističnem raju, kot so Moravske Toplice, ni večjega zanimanja investitorjev. Na območju, ki od zdraviliškega srca ni oddaljeno več kot tristo metrov, njive in travniki segajo tako rekoč do glavne ceste, v samem »centru« smo ob Dolgi ulici opazovali podirajoče se tite, zarašcene ograde, koruzo na njivah ...

Torej se je začelo, končno!

In kaj nastaja zdaj? Tudi v Moravskih Toplicah investitorji omogočajo arhitektom, da izživljajo svoje vizije in frustracije, zato rastejo škatle v obliku kvadrov, romboidov in vsakršnih oblik, ki z našim geografskim in bivanjskim prostorom ne morejo imeti nikakršne zveze, še manj s tradicionalno arhitekturo okolja. Tako je pač! To je neizbežni davek razvoja, mi bodo odgovarjali odgovorni. Tudi če jim pritrdim s trpkim priokusom, ker pač svoje čase nismo znali zavarovati svoje »panonije« pred vdorom »barbarov«, pa mi nikoli in nigdar ne bodo mogli izpraskati dvrom iz globine duše: zgodil se je nedoposten trk konceptov. Državna birokracija si je olajšala posel tako, da je iz postopkov odobravanja prostorskih projektov izključila lokalne skupnosti. In marsikje v Sloveniji »staroselci« dvigajo glas proti radikalnim posegom v prostor, ki ranijo njihove duše, ko jim rusijo predstave o »njihovem« kraju.

Moravske Toplice, to idilično prekmursko vasico, smo nepreklicno izročili v predelavo. Hitro poslikajmo vedute in jih shranimo; čez desetletje, ko se bomo utopili v megalustičnem konglomeratu, jih bomo s posebno ljubeznostjo in olajšanjem kazali svojim otrokom, vnukom ... Kot spomin na to, kak je nigda fajn bilou.

Ludvik Sočič

Naravni park Terme 3000
**ZLATI ZNAK KAKOVOSTI
 TERMAM 3000**

Na nedavni 11. letni konferenci Pomurskega društva za kakovost v Murski Soboti je najvišje priznanje, zlati znak kakovosti, prejela družba Naravni park Terme 3000 iz Moravskih Toplic. Priznanje je družba Terme 3000 dobila za poseben prispevek k razvoju in širjenju ideje o kakovosti ter njenem uresničevanju v Pomurju in širšem slovenskem prostoru.

V obrazložitvi je zapisano, da je bil razvoj omenjenega podjetja od njegovih začetkov v 60. letih prejšnjega stoletja do danes intenziven in kakovosten. Pred leti je družba pod skupno streho Panonske terme povezala celotno turistično dejavnost na severovzhodu Slovenije, od Lendave, Radenec in Banovec do Ptuja, pred kratkim pa so Terme 3000 skupaj z drugimi družbami v skupini prejele certifikat sistema vodenja kakovosti ISO 9001.

Terme 3000 spadajo med največje in najbolj znane turistične centre v Sloveniji.

Zlati znak Pomurskega društva za kakovost je iz rok predsednice Helene Kosi v imenu term 3000 prevzel Slavko Fartelj, direktor za kadre, organizacijo in pravne zadeve v skupini družb Panonske terme ter pooblaščenec za vodenje sistema kakovosti po ISO 9001:2000 v družbi Terme 3000.

**52. Gostinsko-turistični zbor v Portorožu
 KOPICA ODLIČIJ ZA ZAPOSLENE
 V PANONSKIH TERMAH**

Na nedavnem 52. Gostinsko-turističnem zboru v Portorožu so zaposleni iz družb Panonske terme v različnih panogah prejeli kar 40 odličij, od tega 6 zlatih, 19 srebrnih in 9 bronastih medalj ter 6 priznanj.

Poleg teh sta bili skupini podeljeni še dve posebni nagradi za dosežke na področju kulinarike in kakovosti: Daniel Kozar je v tekmovanju v kulinariki prejel oplemenitev traka kakovosti z zlato značko, Milan Karoli pa priznanje z zlato plaketo za kakovost pomurskega zdraviliškega turizma. Oba sta zaposlena v Naravnem parku Terme 3000 Moravske Toplice.

Dobitniki odličij iz Term 3000 so: Milena Horvat (slaščičarstvo) – zlato odličje; Marjana Rac (dieta), Simon Smej (dieta), Simona Sukić (kulinarika A), Dušan Kociper (jedila po naročilu), Anita Krpič (mešanje pičač), Franc Dominko (mešanje pičač), Simon Wolf (priprava in postrežba kave) in Gabrijela Feher (tekmovanje receptorjev) – srebrna odličja; Tanja Nemet (jedi v ponvi), Boštjan Konkolič (vinski svetovalec), Simon Jerebic (priprava jedi pred gosti), Andrej Jandrašič (priprava jedi pred gosti), Nada Skrilec (tekmovanje sobaric) in Aleksandra Gerendaj (tekmovanje sobaric) – bronasta odličja.

Priznanji sta prejela Andrej Jandrašič (vinski svetovalec) in Marija Podlesek (tekmovanje receptorjev).

Panonske terme
**CERTIFIKAT KAKOVOSTI ISO
 TUDI ZA TERME 3000**

16. novembra 2005 je bilo v Moravskih Toplicah slovesno: vse družbe, ki poslujejo v okviru poslovnega sistema Panonske terme, so prejele certifikate kakovosti. Družbe Terme 3000 Moravske Toplice, Terme Lendava in Terme Ptuj so prejele certifikat vodenja kakovosti storitvenih dejavnosti v skladu z zahtevami standarda ISO 9001:2000, družba Terme Radenci, ki se kot prvo zdravilišče v Sloveniji že od leta 1997 ponaša z omenjenim certifikatom in od leta 2000 še s certifikatom ravnanja z okoljem ISO 14001, pa je na slovesnosti v hotelu Ajda v Moravskih Toplicah prejela certifikat OHSAS 18001 (zagotavljanje in izboljševanje varnosti in zdravja zaposlenih pri delu).

Ob tej priložnosti je Dušan Bencik, glavni direktor Naravnega parka Terme 3000, poudaril pomen kakovosti: »Dejstvo je, da nas 42 let uspešnega delovanja krasi s kakovostnim produktom in prijaznostjo ter profesionalnostjo zaposlenih. Za končni uspeh pa je pomembna in nujna ne le kakovost storitev, temveč nenehno izboljševanje vseh procesov v družbi. Pri tem si bomo pomagali tudi in predvsem z okvirjem, ki nam ga daje standard ISO 9001:2000.« Nad uspešno opravljeno zahtevno nalogo certificiranja, ki so jo družbe Panonskih term opravile v dveh letih, je bil navdušen tudi Janez Bohorič, predsednik uprave večinskega lastnika, Save Kranj. Dejal je, da vse Savine družbe v dejavnosti Turizem delujejo v skladu z zahtevami standarda ISO 9001:2000.

Panonske Terme sodelujejo tudi na natečaju Republike Slovenije za poslovno odličnost.

Zadovoljni dobitniki certifikata kakovosti iz Panonskih term (od leve): Janez Bohorič, Franc Huber, direktor Terme Lendava, Dušan Bencik in Andrej Klasinc, prvi človek ptujskih Term.

Ob hotelu Ajda v Moravskih Toplicah raste hotel najvišje kategorije.

ČEBELARJI TUDI LETOS ODLIČNI

Pred leti ustanovljena Čebelarska zveza društev Pomurja (ČZDP) opravičuje svoj namen in poslanstvo z nizom uspešnih akcij, izobraževanj, promocijskih nastopov in drugih prireditev. S članstvom več kot 20 društev z obrež bregov reke Mure – dve (CD Prosenjakovi in CD Moravske Toplice) sta tudi iz naše občine – je zadovoljen tudi njen predsednik dr. Stanko Kapun, ki ima plemenitno postajo za čebelje matice v Martjancih.

Jesenji je bilo pod njihovim okriljem opravljeno že šesto društveno ocenjevanje vzorcev medu, ki je bilo z udeležbo čebelarjev iz Avstrije, Madžarske in Hrvaške že drugo leto zapored mednarodno. Ocenjevanje je sledilo strokovnim predavanjem o zdravilnih učinkih medu, vplivih kmetijsko okoljskih ukrepov na insekte in kranjski čebeli v prostorih gradu pri Gradu na Goričkem, ker so čebelarji pripravili celodnevno dogajanje. Predsednica ocenjevalne komisije Lidija Madavž je na posebni novinarski konferenci povedala, da so med 119 vzorci medu prevladovali akacijevi in kostanjevi. Med posebnostmi ocenjevanja je Matavževa omenila, da so letos na državnem nivoju prvič sodelovali verificirani pregledniki medu z izpitom za ocenjevanje medu. Ker je ocenjevanje potekalo po pravilniku Čebelarske zveze Slovenije, so ocene absolutno primerljive z drugimi državnimi ocenjevanji.

Dve trčlanski komisiji sta odločili, da 23 vzorcem podelijo zlate, 27 srebrne in 39 bronaste medalje. Preostali vzorci medu so dobili priznanja. Vsem vzorcem sta bili predhodno tudi letos izmerjeni elektroprevodnost in vsebnost vode. Slednja pri nobenem vzorcu ni presegala 18 %, kar je mejna vrednost pri vrhunskem medu. Povprečna vsebnost vode 15,5 % pa potrjuje, da so čebelarji osnovnemu čebeljemu pridelku dali dovolj časa za zorenje v panju.

Med najboljše pridelovalce medu so se tudi letos uvrstili čebelarji iz naše občine. Koloman Kozic iz Ivanjševca si je za akacijev med delil absolutno tretje mesto, prejel pa je tudi zlato medaljo. Najvišje odlike za akacijev med je pripadlo tudi Štefanu Klementu iz Martjanec. Bronasto medaljo sta si za svoja vzorca medu prislužila Ervin Ficko iz Mlajtinec (cvetlični med) in Vladimir Kodila iz Andrejec (akacijev med). Slednji je za kostanjev med prejel priznanje, ki ga je za cvetlični med bil deležen tudi Stanislav Čiček iz Ivanec.

SKRIVNOSTI SIRNIH NAMAZOV MIRE CIGÜT

24-letna Mira Cigüt iz Noršinec spada med najmlajše dobitnice najvišjega priznanja na tradicionalni vsakoletni ptujski razstavi Dobrote slovenskih kmetij. Ponavadi let, ki jih štejejo žene ali dekleta, ne omenjam, a v tem primeru se nam to zdi umestno. Le tako bomo lahko naslikali vrline in sposobnosti brhkega deklica, ki prihaja z ene največjih slovenskih kmetij. Pri Cigütovih namreč trenutno obdelujejo 208 hektarjev, v hlevu redijo 500 govejih pitancev in imajo pet redno zaposlenih.

Mira, doma jo ljubkovalno kličejo Mirica, je že od malih nog vajena trdega dela in odrekanja. Nikoli ni pogrešala nobene stvari, ki veseli mladega človeka, saj sta ji starša, mama Marija in oče Štefan, kljub obilici dela in skrbi omogočila, da z bratom Štefanom, ki se kljub mladosti že nekaj let uvršča med najboljše orače v državi, pri ničemer nista bila prikrajšana. »Že od malih nog me je zelo veselilo delo za štedilnikom. Zato tudi od-

Mirica Cigüt

ločitev, kam po osnovni šoli, ni bila težka – na gostinsko šolo v Radencih. Vendar je bila srednja izobrazba zame premalo. Vpisala sem se na Fakulteto za management v Kopru, ki jo končujem,« pove za uvod.

Prizna, da je bilo gostinstvo pomembno še zaradi ene stvari: doma so imeli v načrtu, in tega niso opustili še danes, da bi odprli dopolnilno dejavnost turizma na kmetiji. »Zakonodaja je preveč toga in pogoji odprtja in delovanja zahtevni, zato misel še zori. Pogostokrat se sprašujem, zakaj smo – tako kot tudi na drugih področjih – pri zakonodaji bolj papeški od papeža in prehitevamo predpisano evropsko po levi in desni. V Kopru sem se imela priložnost pogovarjati z enim

od italijanskih kmetov, ki mi je kar naravnost povedal, da so Italijani vstop v EU komaj čakali, saj so v črpanju denarja iz Bruslja videli svojo razvojno priložnost; mi pa še vedno vidimo Evropo kot velikega sovražnika in nismo sposobni sestaviti pametnih projektov. Ne zavedamo se, da si življenje grenimo sami,« je kritična bodoča menežerka.

Ne pozabi omeniti, da bi marsikatera turistična kmetija pri nas lažje zadihal in bila še uspenejša, če bi se pogojti predelave doma pridelane hrane izenačili s tistimi v sosednjih državah.

Polagoma preideva na ptujsko razstavo. Težko bi rekli, da jo je za sodelovanje na njej kdo posebej navdušil. Kot v številnih dobrih stvareh je tudi tu posnemala mama, ki je pred leti začela sodelovati na tej zanimivi in za razvoj slovenskega podeželja vsekakor pomembni prireditvi, ki pa ji v smislu trženja manjka nadgradnja. Mama s suhomesnatimi izdelki, prekmursko šunko, vloženo zelenjavo in domaćim kruhom sodeluje še danes.

Leta 1997, ko je v ocenitev poslala svoja prva vzorca sirnega namaza s prekajenim mesom oziroma zelenjavou, je Mirica imela šele 16 let. Izkušnje, še bolj pa napotki, ki jih je dobila na ocenjevanju, so kmalu obrodili sadove. »Pri obeh vzorcih sem hitro prišla do zlatega priznanja, tudi do dveh zaporednih, do »trojčka« pa sem čakala vse do letos. Včasih se je zgodilo, da bi zlato priznanje potrebovala pri enem izdelku, pa sem ga dobila za drugega. Znaka kakovosti sem bila zelo vesela, saj mi v prvi vrsti pomeni potrditev mojega dela in kakovostnega recepta, v katerem je veliko kreativnosti.«

Ceprap so osnovne sestavine sirnega namaza znane in jih je mogoče najti skoraj v sleherni kuharski knjiggi, ga vedno umeša »iz glave« in po svojem okusu. Včasih tudi zjutraj, ko je vzorce za ocenitev že potrebljeno oddati.

Nam lahko zaupa recept zanj? jo vprašamo. »Seveda. Že ime izdelka pove, je osnova zanj sveža skuta. Najbolje je, da je domača. Ceprap krav nimamo, je pri nas ni težko dobiti. Skuto s kuhalnicu umešamo v penasto maslo in ji zaradi večje mazljivosti dodamo kislo smetano, sol in druge začimbe. Postrežemo jo z dodatki: pretlačeno vrtno zelenjavo ali šunko. V pripravi slednje je specalist mama.«

Mira je bila letos na Ptiju deležna še najvišjega priznanja za izvirnost embalaže. Skutna namaza namreč zapakirana v lično posodicu s pokrovom iz pečenega testa, ki ga obarva z jajčnim rumenjakom. Ker je tudi za sirni namaz z zelenjavou letos dobila že drugo zlato priznanje, bomo o njej gotovo brali tudi prihodnje leto.

LETINA JE BILA KORUZI ZELO NAKLONJENA

Na eni od njiv kmetije Franca Viteza iz Tešanovec so tudi letos pripravili tradicionalno prireditev s predstavitvijo in žetvijo NK hibridov koruze in krmnega sirka. Lastnik njive je pravzaprav Drago Kovač iz Moravskih Toplic, ki je opravil tudi večino potrebnih ukrepov v organizaciji in pod Vitezovim nadzorom. Franc Vitez je poleg tega, da obdeluje 45 hektarjev zemlje in v kooperacijski reji pita 25 glav govejih pitancev, še promotor za Prekmurje. Vitezov poskus je bil letos eden od 70, kolikor jih je podjetje Singenta po celi Sloveniji izvedla za semenski program NK hibridov koruze.

Janko Petrovič, zadolžen za prodajo in promocijo v severovzhodni Sloveniji, nam je zaupal, da imajo na njegovem območju kar 45 poskusnih lokacij hibridov koruze in krmnega sirka, od tega 15 v Prekmurju. Rezultati so zelo dobri. Sprva je bila pri koruzi sicer nekoliko višja vlagi, ki je pri poznejših spravilih padla na raven prejšnjih let. Rezultati so zelo dobri tudi s količinskega vidika, saj so v povprečju hibridi v poskusih navrgli krepko čez 12 ton suhega zrnja, nekateri tudi več. Singenta ima v svojem semenskem programu NK hibridov v sortni listi 20 hibridov koruze, vendar zaradi boljših rezultatov novejših vsi niso v prodaji. Kmalu pa naj bi se jim pridružili novi.

Na poskusni lokaciji ob regionalni cesti med Tešanovci in Moravskimi Toplicami je bilo zasejanih 14 hibridov koruze, od tega dva v preizkušanju, in krmnega sirka. Ob spravilu so se lahko številni obiskovalci prepričali, da se je povprečna vlagi pri koruzi gibala med 21,1 % (NK Kanada) in 32,3 % (NK Maverik); po količini pridelka so najbolj izstopali hibridi poznejšega zrelostnega razreda (NK Cisko, NK Maverik), ki sta dala pridelek kar 15.118 oziroma 14.112 kilogramov suhega zrnja ob 14-odstotni vlagi.

Poleg Franca Viteza in Franca Kučana iz Tešanovec so bili letos poskusniki koruze različnih hibridov v naši občini še: Štefan Kranjec iz Martjanec (Agrosaat), Roman Časar iz Mlajtinec (Poljoprivredni institut Novi Sad), Vlado Üllen iz Martjanec (Pioneer), Jože Horvat iz Martjanec in Dejan Kociš iz Ratkovec (oba BC hibrid) ter Štefan Cigut iz Norsinec (NS hibridi).

KUČANOVI SE POSKUŠAJO TUDI V ZELENJADARSTVU

Ena največjih kmetij v Tešanovcih, nekoč kmetijsko zelo naprednem kraju, je Kučanova. Gospodar Franc, ki ga mnogi poznajo tudi kot podpredsednika Sindikata kmetov Slovenije in aktivnega na številnih drugih področjih, je sicer edini polno zaposlen na kmetiji, vendar kljub temu združuje kar nekaj oblik kmetijske dejavnosti. Ob tem, da je kmetija z 34 hektarji obdelovanih površin usmerjena v poljedelstvo, pomembno mesto že vrsto let zavzema tudi govedoreja. Z njio sta začela že njegova starša, Franc pa jo je še nadgradil. V hlevu namreč redi 30 glav velike živine, od tega devet krav molznic. Kmetija je usmerjena v okoljski ukrep integriranega poljedelstva, zanj ima vse potrebne standarde.

Zadnjih pet let pa se Kučanovi poskušajo tudi v zelenjadarstvu. Vsako leto namenijo približno hektar površin za pridelavo solate endivije in čebule. Ker poteka pridelava na odprtih njivskih površinah, je dejavnost zanimiva po žetvi žitaric, ko tudi opravijo setev večine solate oziroma čebule.

Ker je bila letošnja letina zelo ugodna z obilno močjo, je pridelek zelenjave bogato obrodil. V dveh setvah so namreč pridelali okrog 12 ton solate, količinsko zelo podoben pa je bil tudi pridelek čebule.

Na vprašanje o prodaji Franc odgovarja, da z njo ni pretirano zadovoljen, saj

si mora tržne poti utirati sam, domači pridelovalci pa so nenehno pod udarom uvožene zelenjave. S ponudbo pridelka solate in čebule je brez večjega uspeha poskušal v bližnjem zdravilišču v Moravskih Toplicah, zato se v precejšnji meri še vedno poslužuje tako imenovane »prodaje od vrat do vrat«. K sreči ima nekaj rednih velikih odjemalcev. Prav težava, kam in kako prodati zelenjavno, je od namere odvrnila mnoge kmete, ki bi jim zelenjadarstvo lahko bilo pomembna dopolnilna dejavnost. Gospodar prizna, da je to tudi njim, zato vidi edino rešitev v prideloval-

nem obratu ter trdnejšem interesnem povezovanju pridelovalcev.

Kučanovi – žena Vlasta je zaposlena, otroka Dejan in Danijela študirata v Mariboru, na kmetiji je še njegov oče Geza – se bodo z zelenjadarstvom zagotovo ukvarjali tudi v prihodnje.

Ob bojazni, da zaradi reforme evropskega tržnega reda za sladkor pridelava sladkorne pese za kmete ne bo več cenovno zanimiva, bo potrebeno hitro najti zamenjavo za sladkorno peso. Kučanovi so pesi vsako leto namenili kar sedem hektarjev.

DESET LET SLIKARSKE KOLONIJE PRIMOŽ TRUBAR

V Galeriji Murska Sobota so v začetku novembra odprli pregledno razstavo več kot petdesetih del, ki jih je 47 likovnih umetnikov iz Slovenije in tujine ustvarilo v minulih desetih letih na vsakoletni jesenski slikarski koloniji Primož Trubar v Moravskih Toplicah.

Kot je ob odprtju razstave povedal direktor soboške galerije mag. Franc Obal, avtorji pripadajo različnim generacijam in slogovnim usmeritvam, kar je omogočilo pluralizem likovnih izpovedi in osebnih poetik. Umetniški vodja kolonije, akademski slikar Nikolaj Beer, je na kolonijo vedno vabil profilirane likovne umetnike, zato na kolonijah ustvarjena dela kvalitetno marsikdaj presegajo nivo posameznega slikarja, za katerega je stroka že ugotovila umetniško vrednost in pomembnost v razvoju sodobne slovenske likovne umetnosti.

Slovensko protestantsko društvo Primož Trubar, ki je skupaj z Evangeličansko cerkvijo v Sloveniji in Občino Moravske Toplice organizator vsakoletne kolonije, je ob tej priložnosti izdalо tudi obsežno monografijo s predstavljivo vseh sodelujočih slikarjev v obdobju 1995–2004 in izbranimi reprodukcijami na kolonijah ustvarjenih slik.

Martjanci

KMALU PO KOLESARSKI STEZI DO MURSKO SOBOTE

Na jugozahodni meji občine, na novem mostu čez Martjanski potok, je bila pred uradnim začetkom Martinovega poleta krajša slovesnost, s katero so predali namenu 700 metrov nove kolesarske steze v Martjancih in most čez omenjeni potok. Velika želja vseh v občini Moravske Toplice je, da bi se bilo mogoče po kolesarski stezi kmalu pripeljati vse do regijskega središča. Nova pridobitev se navezuje na lani odprto kolesarsko stezo od Moravskih Toplic do nekdanje šole v Martjancih in je veljala 22 milijonov tolarjev. Denar zanjo je bil zagotovljen v občinskem proračunu.

Na priložnostni svečanosti je zadovoljstvo nad zadnjem pridobitvijo v kraju izrazil podpredsednik krajevne skupnosti Martjanci Jože Trajber in pozval, da traso po svoji občini čim prej uredi tudi soboška mestna občina. Dodal je, da je investicija vključevala tudi ureditev dela pločnikov v ulicah proti potoku in proti Noršincem. Prepričan je, da je kraj tudi z zadnjem pridobitvijo postal še lepši in komunalno bolje urejen.

Župan Franc Cipot je ugotovil, da je gradnja takšnih infrastrukturnih objektov, kot so kolesarske steze, v ruralnem območju zelo težka naloga. Nekatera območja namreč nimajo niti osnovne komunalne infrastrukture, v vedno lepših Martjancih pa so storili pomemben korak naprej. V to jih silijo tudi vse številnejši turisti, ki prihajajo iz sosednjih Moravskih Toplic.

Prisotni so se prijetno nasmejali ob skeču o zdravem načinu življenja v izvedbi članov Turističnega društva Martin.

Društvo vinogradnikov Goričko DVAJSET LET DRUŠTVA

Konec leta 1985, ko se je peščica prekmurskih vinogradnikov povezala v prvo vinogradniško društvo na levem bregu Mure, nihče ni niti slutil, da bo društvo z več kot 300 člani postalo eno osrednjih tovrstnih društev v državi z uspešno izvedenimi 140 strokovnimi predavanji, 70 praktičnimi prikazi v vinogradih na različnih lokacijah, več kot 200 tečajniki za stekleničenje vin ... Njihovi nekdanji člani so doslej v pokrajini ustanovili več kot deset podobnih društev.

Poleg tega, da je bilo v tem času ogromno storjenega na področju dviga kakovosti goričkih vin – najbolj zgoverni dokaz za to je povprečna ocena, ki se je s prvega društvenega ocenjevanja s 16,33 točke – letos dvignila že na 17,72 točke. V dvajsetih letih je bilo ocenjenih kar 3.565 vzorcev vin njihovih članov. Med najvišje ocenjenimi vzorci na društvenih ocenjevanjih so tudi vinogradniki iz naše občine. Posebej izstopajo: Ladislav Györek, Ernest Vörös, Martin Jerič in Franc Jošar iz Prosenjakovec, Martin Kociper, Jože Puhan, Janez Benkovič, Matija Puhan, Štefan Lopert, Marjan Maučec, Jože Benkovič, Izidor Camplin in Martin Puhan (vsi iz Bogojine), Miran Erniša iz Tešanovec, Vinotoč Lipič-Passero, Karel Kučan, Janez Erniša in Geza Pap s Suhega Vrha, družina Pavič-Bele in Jože Gutman iz Filovec, Koloman Varga iz Sela, Ludvik Novak iz Ivanovec, Franc Flisar iz Fokovec, Ernest Kerčmar iz Sebeborec in mnogi drugi.

Med družabnimi prireditvami ima dolgo tradicijo postavljanje klopotca, s katerim so pričeli leta 1986 na Jelovškem bregu nad Tešanovci. Tam ga je društvo postavljalo vse do leta 1990. Od leta 1993 ga postavljajo v Ivanovcih. Odmevne prireditve so tudi ob martinovem ter ob zaključku društvenih ocenjevanj. Društvo je bilo pobudnik in izvajalec številnih ocenjevanj, tudi mednarodnih. Na začetku 90. let so prvi začeli tudi z ocenjevanjem vinskih kleti, ki je preraslo v vseslovensko akcijo. Leta 1999 je v kategoriji vinotočev in turističnih kmetij na državnih ravni zmagal vinotoč Janeza Erniše s Suhega Vrha. Pred leti so se največji tržni pridelovalci združili in vino ponujajo pod skupno promocijsko blagovno znamko *Diši po Prekmurju*.

Posebno poglavje je društveni Vinogradniški center Goričko, ki so ga v Ivanovcih preuredili iz kmečke hiše. Od avgusta 1998, ko so ga odprli, predstavlja izhodišče vinske turistične ceste in je zelo priljubljena postojanka za vinogradnike in kletarje.

Društvo je na prireditvi v hotelu Diana v Murski Soboti ob svoji 20-letnici podelilo častna in spominska priznanja, odprlo bogato pregledno razstavo o društvu in izdalо obsežen zbornik. Ena od dveh častnih priznanj je prejel Oto Ratkai iz Ivanovec; med dobitniki priznanj iz naše občine pa sta tudi Vinotoč Lipič-Passero s Suhega Vrha in Geza Grabar iz Tešanovec.

Trak sta prerezala župan Franc Cipot in predsednik sveta KS Martjanci Franc Kodila.

Selo V ZNAMENJU KORUZE

V tej slikoviti vasici na Goričkem je bila prva sobota v oktobru že drugo leto zapored v znamenju koruze. Domače pevsko društvo je v bližini znamenite romanske rotunde iz 13. stoletja pripravilo družabno prireditve »lújpanja kukorce« (ličkanja koruze). Domiselni organizatorji, ki jih vodi neutrudni Oskar Makari, so se ob pomoci krajanov letos posebej potrudili, saj so z obiskom številnih nastopajočih kulturnih skupin, domačinov in obiskovalcev dodata napolnili prireditveni šotor. Bogat kulturni program so zapolnili pevci KUD Avgust Gašparič iz Vučje Gomile, ljudski godci KTD Vrtanek iz Gornjih Petrovec, moški kvartet KUD Jožef Košč iz Bogojine, mladi folkloristi DOŠ Prosenjakovci in seveda domači pevci. Najdlje pa so na prireditve prišli Domači muzikanti iz Gomile pri Kogu.

Rdeča nit večernega dogajanja, ki se je nadaljevalo z družabnim delom pozno v noč, je bilo seveda ličkanje koruze. Posebej zanimiv je bil del, ko je organizator iz vsakega nastopajočega društva na oder povabil par, ki živi »na koruzi«. Ti so se potem pomerili v tem nekoč zelo priljubljenem jesenskem kmečkem opravilu.

Gostoljubni Goričanci vedo, da s suhimi grli in praznih želodcami mogoče opravljati nobenega dela. Kmečkega še toliko manj. Zato so gospodinje napekle polne mize kmečkih dobrot, potic na sto in en način, narezale so suhe mesnine, na kruh namazale mlete ocvirke in zaseko, dodale čebulo in zelenjavo ...

Ker je tovrstnih prireditiv v večernih urah v pokrajini malo oziroma jih sploh ni mogoče zaslediti, lahko na njih v izletniškem kraju Selu građijo tudi svojo dodatno turistično ponudbo. Potrditev za to niso dobili le od številnih obiskovalcev in nastopajočih, pač pa tudi gostov Naravnega parka Terme 3000 in verskih dostojanstvenikov evangeličanske cerkve iz vse Evrope, ki so bili v Moravskih Toplicah na simpoziju.

DRUŽABNO SREČANJE IVANOVČAROV

Slikovita gorička vasica Ivanovci postaja vse zanimivejša in privlačnejša zaradi neokrnjene narave, slikovite pokrajine in izboljšane infrastrukture. Ni jih malo, ki so v kraju kupili hiše ali parcele in zgradili hiše ter se tam naselili za stalno, številni pa imajo tam počitniške hišice in vinske kleti. Zavedajoč se raznolikosti, predvsem pa spoznanja, da je v kraju mogoče kakovostno živeti in se razvijati le, če se med sabo poznaš in razumeš, so domača krajevna skupnost, turistično-kulturno in športno društvo tudi letos pripravili srečanje Ivanovčarov.

Po krajšem kulturnem programu, ki so ga v dvorani vaško-gasilskega doma pripravili učenci osnovne šole Fokovci in učenci Osnovne šole III Murska Sobota, je bil čas do večera in pozno v noč namenjen družabnemu srečanju. Domače gospodinje so napekle za polne mize peciva in krušnih dobrot, vinoigradniki so prispevali vino, kuhar Boris je z ekipo domačih žena in deklet pripravil izdatna kosila, muzikant Jože pa je poskrbel za glasbo, s katero je bilo razpoloženje se vedrejše.

Tudi letos so srečanje krajanov – v 45 naseljenih hišah jih živi okoli 120, skoraj toliko pa je tudi »vikendašev« – združili s

srečanjem starejših krajanov. 25 jih ima več kot 70 let, najstarejša Irma Voutek čaštiljivih 98. Ob tej priložnosti sta jim predsednik krajevne skupnosti Zoltan Jakiša in predsednica turistično-kulturnega društva Angela Novak izročila skromna darila. Ker je prireditve sovpadala z rojstvom našega največjega pesnika – dr. Franceta Prešerna, so delček kulturnih prireditiv *Ta veseli dan kulture* prenesli tudi na ivanovske odrške deske.

Kot je povedala Novakova, skupaj z društvom v kraju in lokalno skupnostjo v prihodnje pripravljajo več zahtevnih projektov.

Moravske Toplice ADVENTNI SEJEM Z RAZSTAVO IN TURISTIČNO TRŽNICO

Na adventnih venčkih smo zadnjo soboto novembra prižgali prve svečke in naznanihli vselej pričakovana poln predbožični čas. Po številnih krajih po Sloveniji so se v znamenju omenjenega dogodka zvrstile številne prireditve, najbolj razširjeni so adventni sejmi. V pravi zimski idili so prvega pripravili pred evangeličansko cerkvijo v organizaciji TIC-a v Moravskih Toplicah.

Z izdelki, povezanimi z adventom in zimskim časom, se je v obliki turistične tržnice predstavila vrsta ponudnikov iz občine in sosednje Madžarske. Med drugim smo lahko občudovali adventne venčke, ponudbo peciva, sadja in pijač ter medu in okrasnih izdelkov Turističnega društva Ivanovci, Študijskega krožka Martjanci, Turističnega društva Martin Martjanci, martjanske Karitas, Čebelarskega društva Moravske Toplice, KUD Vučja Gomila, Kovačstva Evgena Solarja iz Andrejc, Medičarstva Celic iz Ratkovec, Veroučne skupine evangeličanske cerkve Moravske Toplice, Vrtec Moravske Toplice, Sadjarstva Cifer iz Kukeča, Vladimira Miloševića iz Ratkovec ter lončarja iz Madžarske.

Posebna komisija je adventne venčke in aranžma tudi ocenila. V prvi skupini je bil najlepši tisti, ki so ga splete žene in dekleta iz Turističnega društva Ivanovci, sledita venec staršev mlade skupine vrtca v Moravskih Toplicah in Tanja Džuban iz Moravskih Toplic.

Najlepši aranžma je uspel Tanji Džuban. Na drugo mesto sta se uvrstila aranžma Suzane Kodila Štefanec iz Martjanec in adventni venček TD Ivanovci. Vsi nagrajeni in v ocenjevanje vključeni božični aranžmaji so bili razstavljeni v predprostoru cerkve.

Radi bi uredili spominska znamenja ali spominske sobe in ohranili v spominu bogato kulturno zgodovino kraja, saj je iz njega izhajalo ali pa je bilo z njim povezanih kar nekaj pomembnih mož, ki so imeli pomembno vlogo pri uveljavljanju domačega jezika v tem okolju. To so v prvi vrsti Mikloš Kuzmič, začetnik prekmurskega katoliškega slovstva in župnik pri bližnjem Sv. Benediktu, duhovnik in pisatelj Aleksander Terplan, duhovnik in publicist Jožef Borovnjak ter pisec, vzgojitelj in buditelj slovenske zavesti, duhovnik dr. Franc Ivanoc, ki je prav tako služboval pri Sv. Benediktu.

REKORDEN VI. MARTINOV POHOD

Tradicionalni Martinov pohod Martjanci-Moravske Toplice-Jelovškov breg zgovorno potrjuje, da dobiva pohodništvo tudi v naši občini vse več privržencev. Občinska športna zveza in Turistično-informativni center sta že pred petimi leti z organizacijo pohoda ob martinovem zadela žebljico na glavico, saj je odziv iz leta v leto večji.

Na pot nekaj več kot šest kilometrov dolgega pohoda po ravninskem in v drugem delu tudi gričevnatem (beri: vinorodnem) delu občine se je podalo več kot 400 pohodnikov, kar je svojevrsten rekord. Dobro razpoložena skupina je pot začela na koncu pred kratkim zgrajene kolesarske steze ob mostu čez Martjanski potok oziroma na skrajnem jugozahodnem delu občine.

Dolgo kačasto skupino pohodnikov in ljubiteljev nordijske hoje je pot vodila po kolesarski stezi od Martjanec do Moravskih Toplic, od tam pa do končnega cilja na igrišču malega nogometnega na Jelovškovem bregu na Suhem Vrhу.

Po stari navadi je bilo na cilju živahno in veselo vse do vescernih ur. Levji delež k temu je dodalo več kot deset ponudnikov izdelkov domačih obrti in umetnostnih obrti ter kulinaričnih dobrot – od vinotočev, medicarjev, lončarjev do kovačev, kulturnih in turističnih društev ter kluba malega nogometa. Pohodniki so se lahko okrepčali pri KMN Suhem Vrh, Čebelarskem društvu Moravske Toplice, vinotocih Mirana Erniše, Lipič-Passero in Jani E., vseh s Suhega Vrha, Vinogradniškem centru Ivanovci oziroma vinogradniku Vino Šumak Bogojina, KUD Avgust Gašparič iz Vuče Gomile, KTD Tešanovci, TD Martin Martjanci ali pa občudovali izdelke Medicarstva Celec, spominkov Vladimira Miloševića in Kovaštva Evgena Solarja iz Andrejec.

Na zaključku pohoda pa tudi letos ni manjkal hudomušen ceremonij krsta mladega vina, za kar je poskrbela skupina iz Beltinec pod vodstvom Milana Zrinskega.

MARTINOVANJE SE JE IZ GORIC PRESELILO V VAS

V Filovcih, nekoč izrazito lončarskem kraju, delujeta kar dve vinogradniški društvi. Tradicionalno martinovanje s priložnostnim hudomušnim krstom mladega vina so pripravili tudi v Vinogradniško-sadjarskem društvu Filovci.

Že drugo leto so se odločili za srečanje vinogradnikov iz pretežnega dela Filovskih goric, ljubiteljev vina in krajanov v vasi, pri Okrepčevalnici Viktorija. Pred tem so imeli kar deset podobnih prireditev pri katerem od svojih 70 članov po vinskih kleteh. Predsednik Alojz Berden ocenjuje, da je letošnja vinska letina kakovostnejša od lanske, količinsko pa tudi do petine slabša.

Tudi v prihodnje filovske vinogradnike in sadjarje čaka veliko dela: v začetku decembra bodo pripravili kletarski večer, prve dni novega leta pa vinogradniški kviz in pohod sv. Treh kraljev. Prireditvi so prvič pripravili lansko leto in sta presegli pričakovanja. Upajo, da bo tako tudi 6. oziroma 7. januarja 2006.

MARTINOVA NEDELJA V GAJU

Društvo Gaj, Vinogradniško turistično društvo Filovci, je na Martinovo nedeljo pred kapelico Marije Kraljice Družine tudi letos pripravilo blagoslovitev mošta iz svojega vinograda in mošta drugih vinogradnikov z območja s krajevinim imenom Gaj.

Krajši verski obred je opravil župnik iz župnije Bogojina dr. Stanislav Zver. Medtem ko se je v verskem obredu osredotočil na medčloveške odnose, ki so, žal, velikokrat skrhani, je ob zaključku dejal, da ga je ob pogledu na vinsko trto in vrtnico na mizi kot priložnostnem oltarju prešinila zanimiva misel: vinsko trto je potrebno nenehno obrezovati in jo negovati, sicer bo iz nje nastalo robidovje; vrtnica kot kraljica rož pa ob pogledu ne ponuja le čudovitega cveta, temveč skriva tudi trnje.

Še pred tem so člani društva iz svojega vinograda *Vitis Vitae* (trta življenja), kjer so v okviru mednarodnega projekta PHARE skupaj s partnerji iz Avstrije in Madžarske že pred tremi leti zasadili edinstven vinograd z več kot 40 različnimi vinskimi trtami, simbolično sneli klopotec in ga do velikega šmarna (15. avgusta) prihodnje leto spravili na varno. Sicer pa se je nedelja v Gaju končala z druženjem s pesmijo ob pokušnji mladih vin, pečenem kostanju in pajanem kruhu.

DRUGA TRGATEV V VINOGRADU VITIS VITAE

V okviru mednarodnega projekta PHARE je Društvo Gaj, Vinogradniško turistično društvo Filovci, že leta 2002 skupaj s partnerji iz Avstrije in Madžarske na zemljišču družine Gutman zasadilo edinstven vinograd z več kot 40 različnimi vinskimi trtami in ga poimenovalo *Vitis Vitae* (trta življenja). Večino trsov, ki so vpisani v posebno knjigo, so zasadili člani projekta ter vrsta znanih posameznikov. Ti so tudi njihovi botri. V vinoščadu, ki naj bi postal tudi zanimiv ampelografski vrt, za avtohtone vrste pa tudi matičnjak, odlično uspevajo najrazličnejše vinske trte, bodisi žlahtne, bodisi samorodnice, z vseh treh slovenskih vinorodnih dežel, veliko pa jih je tudi iz sosednjih držav.

Društvo, ki mu predseduje Jože Horvat, idejni vodja projekta in vseh drugih prireditiv pa je Jože Gutman, je že lansko leto pripravilo javno prireditve ob prvi trgoviti, letošnjo drugo trgatev pa je združilo še s prvim uradnim spravilom pridelka potomke najstarejše vinske trte z mariborskega Lenta. Čeprav je trta modre kavčine zasadena pri kapelici Marije Kraljice Družine, jo imajo člani društva v duhu njene častitljivosti za kraljico vseh trt.

Kot smo izvedeli, so lani iztisnili za 80 litrov mošta. Napolnilo so 280 2,5 dl buteljk, ki jih člani društva ponudijo cenjenim gostom ob posebnih priložnostih. Letos je bila letina nekoliko skromnejša, saj so iz grozdja iztisnili 59,9 litrov mošta. Sladkorna stopnja 17,9 Oekslejevih stopinj pa obeta odličen vinski letnik.

Za to, da je bilo v Gaju, enem od treh zaokroženih območij Filovskih goric, prešerno vzdušje, so poskrbeli gostitelji mednarodne trgatve, gostje iz kar štirih različnih krajev iz sosednje Madžarske, okoliških krajevnih skupnosti, župan moravskotopliške občine Franc Cipot, uradni skrbnik najstarejše vinske trte z Maribora mag. Anton Zafošnik in prijatelji iz Lukovice. Z njimi Filovčani že nekaj let dobro sodelujejo.

Pártosfalva

ORVOSI RENDELŐ ÉS A MNÖK HELYISÉGEI

Az év vége előtt, pontosabban 2005. december 22-én, Pártosfalván, a település központjában kialakított lakás- és üzletközpontban, ünnepi rendezvénytel adják át rendeltetésének a helyi hivatal, az orvosi rendelő, valamint Moravske Toplice Község Magyar Nemzeti Önigazgatási Közösségenek újonnan berendezett helyiségeit. Az épület akadálymentesített, ami annyit jelent, hogy kerekessékkel is megközelíthető. A helyiségek megvásárlására, rendezésére, és berendezésére az önkormányzat, mint beruházó, saját forrásairól, valamint a nemzetiségnek adott állami támogatásból, közel hetven millió tollárt fordított.

A tavalyi községi ünnep kapcsán ünnepélyesen megnyitott közösségi ház ezzel elnyeri végsső alakját és rendeltetését. Az épületben már egy éve működik a postahivatal és a muraszombati Triglav biztosítótársaság irodaja, gázdára talált a Szlovén Lakástügynökség és a Moravske Toplice Község által kialakított két nonprofit lakás egyike is.

Az egészségügyi tevékenység ellátására szánt helyiségek felülete hatvanhárom négyzetméter. A pártosfalvi korszerű orvosi rendelő kialakítása és berendezése 27,5 millió tollárba került, a forrásokat a község biztosította, majd a helyiségeket a muraszombati egészségháznak adta át használatra. Az orvosi és nővéri házi látogatásokhoz, és egyéb egészségügyi szolgáltatások teljesítéséhez új gépkocsit vásároltak, és ezáltal is javul e vidéki, határ menti térség lakónak egészségügyi ellátása.

A Moravske Toplice Község Magyar Nemzeti Önigazgatási Közössége munkahelyiségeinek megvásárlására, építészeti és irodai berendezésére a község közel 27 millió tollárt fordított, míg a helyi hivatalnak, a muraszombati közigazgatási egységnak bérbe adott, helyiségei 14 millió tollárba kerültek.

Ludvik Sočič

MEGVÁLTOZOTT A VILÁG

A karácsonyi-újévi időszakban melengető emlékek töltik meg szívünköt és nosztalgiaval mélázunk a régmúlt telekről, amikor leszállt az esti homály a falusi házakra, a meleg hajlékban a család tagjai és az látogatóba érkezők apró, de az élet fontos dolgairól beszélgették.

Régen volt amikor még együtt örvendtünk a sikereinknek, osztottunk egymás fájdalmán, amikor még nem kerültünk el egymást, szívesen fogadtuk mások minden napjai öröméit, a gyermek mosolyát, az egészséges jószágot, a szép vetést, a zöld fenyőt, a változó évszakokat...

De azóta megváltozott a világ, a karácsonyi-újévi időszak a rohanás, a nagy bevásárlások idejével vált és közben megfelelő kezünk magunkról a hozzájárulásunkról, s mindenkorról, akiknek szükségünk van a segítségünkre. Nincsenek már meghitt esti beszélgetések, nem hallatjuk egymást. Így volt ez az 2005-ös évben is, amikor anyagiakban talán gazdagabbak lettünk, de a szívünkben ott hordjuk a keserű megpróbáltatásokat, felismeréseket és meg nem valósult elvárásokat.

Újra elmúlt egy év és itt az ideje, hogy a társadalmi-politika közösségen, a falunkban és önmagunkban összeveressük a jót és a rosszat, hogy könnyű szível ünnepelhessünk, szégyenérzet nélkül nyújthassunk kezét egymásnak, hiszen itt az új esztendő, amikor a megértés, az egysüttműködés, szolidaritás és együttélés legyen minden napjaink imperativuma.

Sok a kivánság és az elvárás, amelyeket helyettünk senki sem vált valóra, csak mi tehjük: minden ember magáért és együtt a közösségről.

A Moravske Toplice-i Község lakosságának a 2006-os évben a magánéletben sok boldogságot, szerencsét és egészséget kívánok, hogy közösségeink céljait közösségen megvalósítsuk.

SVET SE JE SPREMENIL

V božično-novoletnem času srce ogreve rahlo naletavanje spominov in se z nostalгијo spominjam davni zim, ko se je mrak polagoma spuščal na vaške hiše, člani družine in še kak večerni gost so se v topli izbi pogovarjali o drobnih, a za življenje pomembnih dogodkih.

Bilo je to davno, ko smo se skupaj veselili uspehom, delili bolecino s soljadi, ko še nismo hiteli drug mimo drugega, se veselili vsakdanjim radostim, otroškemu smehu, zdravi živini, lepim posevkom, zeleni smrečici, menjajočim se letnim časom ...

Od takrat se je svet spremil, čas pred božičem in novim letom postaja hiterje, veliko nakupovanje in pri tem pozabljamamo nase, na svojce in na vse tiste, ki so potrebni pomoči. Ni sproščenih večernih klepetov, ne znamo več prisluhniti drug drugemu. Tako je bilo tudi v 2005. letu, ko smo v materialnem smislu postali bogatejši, a v srcih nosimo nekaj bridkih izkušenj, spoznaj in neuresničenih želja.

Spet je leto naokrog in sedaj je čas, da si naredimo obračun v družbeno-politični skupnosti, v svoji vasi in tudi v sebi, da bomo z lahkim srcem praznovali, si brez zadrege podali roke, kajti pred nami je novo leto, v katerem strpnost, sodelovanje, solidarnost, sožitje morajo biti glavni imperativi.

Mnogo je želja in pričakovanj, ki jih namesto nas nihče ne bo uresničil, le mi – vsak zase in vsi skupaj.

Vsem prebivalcem Občine Moravske Toplice v 2006. letu želim mnogo sreče, zadovoljstva in radosti v zasebnem življenu, da skupaj uresničimo vse zastavljene cilje v naši skupnosti.

Tibor Vörös
Predsednik Madžarske samoupravne skupnosti občine Moravske Toplice

Vörös Tibor
Moravske T.-i Község
Magyar Nemzeti Közösségi elnöke

Bogojina

S POBRATENJEM STKALI TRDNE VEZI S ŠTEVANOVCI V PORABJU

Porabski Slovenci na Madžarskem se zavedajo pomena stikov z matičnim narodom v Sloveniji. Čeprav so sodelovali že vrsto let, so prebivalci krajev Bogojina in Števanovci s pobratenjem stikati trdne vezi in postavili temelj za dolgoročno sodelovanje. Tako se predstavniki različnih društev med letom srečajo večkrat. Začeli so s kulturno izmenjavo, potem sta stike navezali še osnovni šoli in gasilci. Na prireditvah tradicionalnih Košičevih dnevnih kulture so Porabci redni gostje s svojo bogato kulturno dejavnostjo.

Vse več ljudi z obeh strani meje pa odlično sodeluje tudi na družabnem področju. Števanovčari jih jeseni povabijo na krompirjev oziroma gobji festival, oktobra pa so v Bogojini že drugo leto pripravili kostanjev piknik. Kot nam je povedal predsednik KUD Jožef Košič Matjaž Cerovšek, je program celodnevnega druženja vselej tudi poučen. Več kot 40 gostov si je namreč pod strokovnim vodenjem prof. Jožeta Vugrinca ogledalo spominski

park v Bogojini živečih in pokopanih duhovnikov. Hvaležnim gostom iz Madžarske so domačini pripravili tudi kulturni program, za dobro voljo pa tudi družabne igre.

Laci Kovač, župan Števanovec in učitelj na tamkajšnji šoli, je izrazil zadovoljstvo, da so njihovo pobudo o navezavi stikov čez mejo podprtli tudi pri Zvezi Slovencev na Madžarskem. Pravi, da se je medsebojno sodelovanje tako razvilo, da se v povprečju

srečujejo že enkrat na mesec, včasih pa tudi večkrat. Zlasti je vesel, da so smisel sodelovanja našli tudi najmlajši: učenci obeh osnovnih šol so namreč letos februarja prvič pripravili skupni kulturni program. Najmlajši iz Porabja pa dobro sodelujejo tudi z drugimi vrstniki na slovenski strani: z vrtcem Šalovci ter šolami v Kuzmi, Genterovcih, Dobrovniku in Puconcih.

Geza Grabar

PROMETNA VARNOST

ANALIZA PROMETNIH NESREČ NA OBMOČJU OBČINE MORAVSKE TOPLICE ZA LETO 2005 (9 mesecov)

I. PROMETNE NESREČE NA OBMOČJU OBČINE MORAVSKE TOPLICE

Območje cestnega prometa	Smrtni izid	Telesna poškodba	Materialna škoda	Skupaj
Noršinci-Martjanci-Sebeborci-Andrejci-Krnci	1	15	32	48
M. Toplice-Suhi Vrh-Vučja Gomila	0	6	6	12
Čikečka vas-Selo-Prosenjakovci-Fokovci-Ivanovci	0	2	7	9
Tešanovci-Mlajtinci-Lukačevci	0	3	6	9
Skupaj na cestah Občine Moravske Toplice	1	26	51	78

II. POSLEDICE PROMETNIH NESREČ – število udeležencev

Območje cestnega prometa	Smrtni izid	Huda telesna poškodba	Lahka telesna poškodba	Brez poškodb	Skupaj udel. prom.nesreč
Noršinci-Martjanci-Sebeborci-Andrejci-Krnci	1	2	21	71	95
M. Toplice-Suhi Vrh-Vučja Gomila	0	0	8	12	20
Čikečka vas-Selo-Prosenjakovci-Fokovci-Ivanovci	0	0	2	12	14
Tešanovci-Mlajtinci-Lukačevci	0	1	2	9	12
Skupaj na cestah Občine Moravske Toplice	1	3	33	104	142

POSLEDICE PROMETNIH NESREČ PO VRSTI UDELEŽENCEV V NASELJU IN IZVEN NASELJA

VRSTA UDELEŽENCEV	POSLEDICE PROMETNIH NESREČ V NASELJU									
	VSEH UDELEŽENCEV PROM.NESREČ					OD TEGA POVZROČITELJEV PROM. NESREČ				
	Skupaj	Mrtvi	Hudo poš.	Lahko poš.	Brez poš.	Skupaj	Mrtvi	Hudo poš.	Lahko poš.	Brez poš.
Pešec	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0
Potnik	5	0	1	4	0	0	0	0	0	0
Voznik avtobusa	3	0	0	0	3	2	0	0	0	2
Voznik kolesa z motorjem	1	0	1	0	0	1	0	1	0	0
Voznik osebnega avtomobila	30	0	0	2	28	17	0	0	2	15
Voznik tovornega avtomobila	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1
Voznik traktorja	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0
SKUPAJ	42	0	2	8	32	23	0	1	4	18

VRSTA UDELEŽENCEV	POSLEDICE PROMETNIH NESREČ IZVEN NASELJA									
	VSEH UDELEŽENCEV PROM.NESREČ					OD TEGA POVZROČITELJEV PROM. NESREČ				
	Skupaj	Mrtvi	Hudo poš.	Lahko poš.	Brez poš.	Skupaj	Mrtvi	Hudo poš.	Lahko poš.	Brez poš.
Kolesar	2	1	1	0	0	2	1	1	0	0
Potnik	6	0	0	6	0	0	0	0	0	0
Voznik avtobusa	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1
Voznik osebnega avtomobila	48	0	0	12	36	29	0	0	8	21
Voznik tovornega avtomobila	2	0	0	0	2	2	0	0	0	2
Voznik traktorja	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0
SKUPAJ	60	1	1	18	40	34	1	1	8	24

PROMETNE NESREČE IN POSLEDICE PO VZROKIH

VZROKI PROM. NESREČ	PROMETNE NESREČE				POSLEDICE PROM. NESREČ				
	Smrtni izid	Telesna poškodba	Materijalna škoda	Skupaj	Mrtvi	Lahka telesna poškodba	Huda telesna poškodba	Brez poškodb	Skupaj
Nepravilna stran	0	3	5	8	0	4	0	8	12
Nepravilno prehitevanje	0	0	5	5	0	0	0	9	9
Neprav. na tovoru	0	0	1	1	0	0	0	2	2
Neprav. pešca	0	1	0	1	0	1	0	1	2
Neprilagojena hitrost	1	10	10	21	1	13	2	17	33
Neupoštevanje prednosti	0	4	4	8	0	5	1	13	19
Nepravilna varnostna razdalja	0	1	2	3	0	1	0	5	6
Premiki z vozili	0	1	7	8	0	2	0	10	12
Ostalo	0	0	5	5	0	0	0	7	7
SKUPAJ	1	20	39	60	1	26	3	72	102

Spoštovani občani!

Analiza prometnih nesreč, ki smo jo opravili za 9 mesecov leta 2005, nam je pokazala, da se je stanje nekoliko popravilo, vendar ne toliko, kot smo pričakovali. Računali smo, da bo novi Zakon o varnosti cestnega prometa precej vplival na zmanjšanje prekrškov, ki jih delajo vozniki oziroma udeleženci v prometu.

Zelo zaskrbljujoče je stanje na cestah v območju Martjanec. Od 78 prometnih nesreč, ki so se zgodile na cestah Občine Moravske Toplice, je bilo kar 48 prometnih nesreč na tem območju (skoraj 2/3). Prav tako je bilo na tem območju udeleženih v prometnih nesrečah 95 oseb od skupnega števila 142. Kljub omejitvi hitrosti je bilo na območju občine 21 prometnih nesreč zaradi neprimerne hitrosti.

Za varnost prometa je zelo pomemben podatek, da imamo v glavnem ceste brez pločnikov ali stez za pešce. To pomeni, da imamo zelo mešani cestni promet, zaradi česar je pričakovati več nevšečnosti.

Za pešce bo potrebno v bodočnosti zgraditi več pločnikov oziroma določiti steze za pešce (posebej v okolici turističnega centra – Moravskih Toplic).

Za našo občino je značilno, da imamo v naseljenih krajih dosti nepreglednih križišč, ki tudi vplivajo na varnost prometa. Ko smo opravljali pregled križišč v naseljih, smo ugotovili, da je takih križišč največ.

Vprašajmo se, kdo je kriv za takšno situacijo. Mi sami!

Predsednik SPV Občine Moravske Toplice
Franc ČARNI

PROMETNA VARNOST

Osnovnošolci pri županu ZA VEČJO PROMETNO VARNOST

Podobno kot v prejšnjih devetih letih je župan Franc Cipot v družbi članov Sveta za preventivo in varnost v cestnem prometu (SPV) sprejel učence osnovnih šol iz naše občine, ki so uspešno nastopili na tekmovanjih, njihove mentorje in ravnatelje. Gre za široko razvejano gibanje v okviru prometne vzgoje, katerega namen je mladim v času osnovnošolskega šolanja približati vprašanja in praktični pomen varnosti v prometu. Učenci naših osnovnih šol so uspešno nastopili na tekmovanjih *Kaj veš o prometu* na različnih ravneh.

Učenci, mentorji in ravnatelji so županu in članom SPV predstavili svoja prizadevanja na področju prometne vzgoje pa tudi vprašanja, s katerimi se srečujejo na šoli in kot aktivni udeleženci v prometu. Kot ugotavlja tudi predsednik občinskega SPV Franc Čarni, naša naselja še zdaleč niso urejena tako, da bi zagotavljala varno pot v solo (pločniki in poti za pešce, kolosarske steze ...).

FOTO: Arhiv OBČINE

Župan je zagotovil, da se odgovorni na občini zavedajo teh vprašanj in jih skušajo urejati v okviru možnosti. Učencem in vodstvu šol je čestital za nenehno napredovanje na tem delovnem področju, zlasti pa za pomembne uspehe učencev, ki so se udeležili medobčinskega in državnega tekmovanja *Kaj veš o prometu*. Spomnimo, da je Miha Vogrin, učenec OŠ Bogojina, na medobčinskem tekmovanju osvojil prvo mesto in nastopil na državnem prvenstvu, kamor se je uvrstil tudi Marko Novak z OŠ Fokovci.

Ludvik Sočič

Tekmovanje gasilskih enot SEBEBORCI ŠESTI NAJBOLJŠI V DRŽAVI

V ciklusu sedmih tekmovanj za pokal Gasilske zveze Slovenije (GZS) – četrto je bilo v začetku julija prvič tudi v Sebeborcih – je drugo leto več kot uspešno nastopila enota članov A iz PGD Sebeborci kot edina ekipa iz naše občine oziroma ena od dveh iz pokrajine ob Muri (ob Korovcih).

V skupnem seštevku šestih najboljših uvrstitev so se Sebeborci zavigheli na odlično 6. mesto, kar je njihov največji uspeh. Spomnimo: prvo leto tekmovanja so med 21 enotami pristali na 10. mestu. Ker gre za zelo mlado enoto, saj je povprečna starost članov 24 let, lahko od njih tudi v prihodnje pričakujemo odlične rezultate.

Za uspeh so seveda najbolj zaslužni mladi gasilci sami, in sicer: Andrej Sočič, Janez Fartelj, Andrej Gergorec, Aleš Škerlak, Damjan Dervarič, Vlado Dervarič, Danilo Škerlak, Zoran Veren, Štefan Dervarič, Drago Vagner in Jožek Gergorec. Za dolga potovanja in nemoten trening velja zasluge pripisati vodstvu društva in staršem mladih tekmovalcev, ki jim pri tem nudijo moralno in materialno podporo.

Geza Grabar

LOVSKE DRUŽINE

OBVESTILO LD MORAVCI

Lovska družina Moravci v skladu s 56. členom Zakona o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16 z dne 20. 2. 2004) obvešča imetnike kmetijskih in gozdnih kultur na območju lovske družine Moravci, da so imenovani pooblaščenci upravljalca lovišča za ocenjevanje škode na kmetijskih in gozdnih kulturah za dobo štirih let za območja k. o. Martjanci, Moravci, Tešnovci, Vučja Gomila, Fokovci in Suhi Vrh:

JOŽE KREGAR, stanuje Černelavci, Tavčarjeva 22, 9000 Murska Sobota
telefon: 525 11 98, GSM 031 398 946

FRANC BRUNER mlajši, stanuje Dolga ulica 84, 9226 Moravske Toplice
telefon: 548 18 79, GSM 041 260 910

ŠTEFAN MAKOTER mlajši, stanuje Dolga ulica 46, 9226 Moravske Toplice
telefon: 548 12 13, GSM 031 559 871

Po 56. členu zakona o divjadi in lovstvu je oškodovanec dolžan pooblaščencu upravljalca **pisno** prijaviti škodo na kmetijskih in gozdnih kulturah **v treh dneh od dneva, ko je škoda opazil**.

Štefan Makoter, starešina LD Moravci

OBVESTILO LD IVANOVCI

Lovska družina Ivanovci na osnovi 56. člena Zakona o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16 z dne 20. 2. 2004) obvešča imetnike kmetijskih in gozdnih kultur na območju lovske družine Ivanovci, da so imenovani pooblaščenci upravljalca lovišča za ocenjevanje škode na kmetijskih in gozdnih kulturah za dobo štirih let

za območja k. o. Dolina, Bokrači, Košarovci, Kukeč, Panovci, Krnici, Ivanovci, Andrejci in Sebeborci:

ŠTEFAN GUMILAR, stanuje Andrejci 17/a, 9221 Martjanci
Telefon: 548 16 77, GSM 041 696 715

MIHAEL TREMEL, stanuje Bokrači 27, 9201 Puconci
Telefon: 545 17 17, GSM 041 330 877

DINI TITAN, stanuje Kupšinci 48, 9000 Murska Sobota
Telefon: 527 18 70, GSM 031 562 581

Po 56. členu zakona o divjadi in lovstvu je oškodovanec dolžan pooblaščencu upravljalca **pisno** prijaviti škodo na kmetijskih in gozdnih kulturah **v treh dneh od dneva, ko je škoda opazil**.

Lovski zdravo!

Starešina LD Ivanovci: Franc FLISAR

FOTO: Geza Grabar

ZAŠČITA IN REŠEVANJE

PGD Selo in PGD Fokovci

SREČANJE ČLANOV DVEH SOSEDNJIH GASILSKIH DRUŠTEV

S poznavanjem gasilske tehnike v operativni uporabi lahko operativci prostovoljnih gasilskih društev uspešno izvajajo naloge (hiter odzivni čas, izvoz, prihod na požarišče, koordinacija gasilcev, pravilni pristop in način k gašenju, spoštovanje ukazov in navodil vodje požarišča, varovanje zdravja gasilcev in drugih prisotnih, nepotrebno povzročanje škode na gasilski tehniki ali objektih gašenja).

Operativni člani prostovoljnih gasilskih društev Selo in Fokovci so se na skupno pobudo zbrali in skupaj preizkusili ali obnovili znanje v rokovanju in delovanju gasilske cisterne Steyr s 4000 litri vode, ki je v operativni uporabi PGD Selo.

Preizkus delovanja je zajemal seznanitev z vgrajeno opremo, izvoz iz garaže, vožnja cisterne po cesti in na terenu, uporabo vodnega topa, gašenja z penilom, uporabo dihalnih aparatov ter ostale zaščitne opreme in zvez.

Po koncu tega dela so se prisotni preizkusili še v praktičnem gašenju požara z univerzalnim visokotlačnim ročnikom iz navijalnega bobna na improviziranem požarišču.

Tisto, nedeljsko dopoldne je bilo dobro izkorisčena za pridobivanje novih znanj. Nekateri so pridobili nove izkušnje, nekateri pa so že video in poznano doživeli še enkrat in verjemite, nikomur ni bil dolgčas. Prisotni so srečanje zaključili seveda po gasilsko.

Zlatko Balajc, predsednik PGD Selo: »Tovrstna srečanja so potrebna, morala pa bi se vrstiti bolj pogosto. Z obnavljanjem znanj na ta način smo lahko ob vsakem času in vremenu pripravljeni na delovanje, ne glede na to, ali je kdo iz Fokovec ali Sela. Posebno pozornost pa bo potrebno posvetiti vključevanju mladih v vrste prostovoljnih gasilskih društev.«

Stanko Gorčan, predsednik PGD Fokovci: »Srečanja, kot je bilo to, so dobra podlaga za nadgrajevanje znanj o gasilski tehniki, rokovanju z njo, na koncu pa je še prijetno druženje. Le-tega pa nam zaradi vse večjih obveznosti v službi in doma preprosto primanjkuje. Lahko ocenim, da smo naredili dobro delo.

Glede na geografski položaj in povezanost prebivalcev oben vasi so tovrstna sodelovanja potrebna in niso nekaj novega. Ob infrastrukturi, osnovni šoli, vrtcu, trgovini, poslopuj kmetijske zadruge, večjih kmetij, gostinskih objektov in obsežnih travniških in gozdnih površinah je pripravljenost in usposobljenost nujno potrebna. Ob morebitni intervenciji, če potrebe tako narekujejo, lahko sodelujejo člani oben društev in v oben vaseh. Podvojena operativna pripravljenost prostovoljnih gasilcev oben vasi bistveno povečuje reševanje kritičnih situacij.

Ob današnjih službenih obveznostih in ostalih zadržanostih je stalno ali 24-urno dosegljivost možno, a jo je težko zagotovljati. To pa je le še ena možnost, kako si lahko pomagamo.«

Besedilo in fotografije: Janko

PGD KRNCI
Krnici 20/a
9221 Martjanci

Datum: 15.10.2005

Zadeva: pritožna na članek objavljen v Lipnici Št. 54 (tekmovanje OGZ)

V soboto 15.10.2005 je bila seja upravnega odbora PGD Krnici. Člani so največ kritik imeli na pisanje novinarja Geza Grabarja, ki je pisal članek (tekmovanje OGZ – domači najboljši).

Besede Geze Grabarja

Občinsko gasilsko tekmovanje, ki ga je v Krncih pripravila Občinska gasilska zveza(OGZ) Moravske Toplice.....

Uspeh Krncev je bil ob odsotnosti najboljše enote Sebeborcev, ki tekmuje v ligaškem tekmovanju Gasilske zveze Slovenije, pricakovani in zaslужeni.

Popravek

- da občinsko gasilsko tekmovanje v Krncih ni pripravila OGZ Moravske Toplice temveč ga je organizirala.
- uspeh Krncev ni bil ob odsotnosti Sebeborcev saj so tekmovali in kako lahko napiše, da je najboljša enota. (Krnci so bili prvi tudi na sektorskem tekmovanju in da ligaškem tekmovanju GZS ne sodelujejo najboljše enote).

Člani upravnega odbora PGD Krnici zahtevajo od novinarja Geza Grabarja:

- da napiše popravek v naslednji Lipnici
- opravičilo v Lipnici, ker nas je žalil (da ob odsotnosti najboljše enote Sebeborcev)
- pisemno opravičilo na PGD Krnici

Predsednik
Jože Horvat

Opomba urednika: Priznam, da občudujem zavzetost krnskih gasilcev, žal pa ne morem pritrdiriti jezikovni občutljivosti članov upravnega odbora PGD Krnici (organiziral, pripravil, izdelal). Glede tega, kdo je najboljši, pa predlagam, da spomladi ali poleti najdemo prosti termin in izvedemo dvoboje gasilskih ekip dveh sosednjih vasi.

Geza Grabar bo sam presodil, kaj mu je storiti, moram pa spoštovati njegovo odločitev, da po večkratnih zapletih ne želi več pisati o dejavnosti PGD Krnici.

Ludvik Socič, odgovorni urednik

PGD Noršinci

80 LET GASILSTVA V NORŠINCIH

Mejnik, ki so ga s praznovanjem 80-letnice gasilstva postavili v Noršincih, je gotovo najveličastnejši doslej. Prve dni novembra so v kraju pripravili slovesnost, na kateri se je zbral veliko gasilcev in pomembnih gostov, in to je bilo praznovanje z razlogom. Najstarejše društvo v kraju je povezalo številne generacije ljudi k skupnemu cilju, jim dalo pridih družabnosti in do danes postavilo številne mejnike.

Kot je povedal neumorni dolgoletni predsednik Štefan Jančarič, so jih pogosteje postavljal po letu 1968, ko so štirikolesno ročno brizgalno zamenjali s prvo motorno. Prvo vozilo so v društveno garažo postavili leta 1981, na prelomu tisočletja pa še avtocisterno. Ob veliki povezanosti gasilcev ter popolni podpori krajanov so leta 1986 pristopili h gradnji novega gasilskega doma na novi lokaciji. Dom z zgledno urejeno okolico na začetku vasi sodi med najlepše tovrstne objekte v pokrajini, na kar so gasilci in krajani posebej ponosni.

Javno pohvalo in priznanje so na svečanosti izrekli številni gostje. Slavnostni govornik Slavko Škerlak, član predsedstva Gasilske zveze Slovenije (GZS), je poudaril, da je gasilstvo nepogrešljiv dejavnik požarnega varstva, zaščite in reševanje, zato so naloge in odgovornosti velike. Prepričan je, da bodo noršinski gasilci tudi v prihodnje z vso odgovornostjo in vnemo opravljali svoje poslanstvo. Brez pomoči lokalne in širše družbene skupnosti bi bilo mnogo težje, zato od obeh pričakuje odgovoren in spoljšnjiv odnos do gasilcev.

Zupan Franc Cipot se je veselil uspehov tega zelo aktivnega društva in spomnil, da je prav, da društveno delovanje in življenje kraja popestrijo mejniki: gasilcem in krajanom pomenijo novi zagon. Župan je zaključil z besedami, da danes gasilstvo ni več tisto, kar je bilo pred 80 in več leti. Z razvojem tehnike se je delo gasilcev spremenilo, gasilci morajo biti izobraženi in usposobljeni, potrebno je veliko znanja in dobre opreme.

Zbrane sta nagovorila tudi predsednik GZS Ernest Eöry in predsednik državnozbornskega odbora za obrambo Anton Anderlič.

ško, III. stopnje pa Štefan Cigüt, Dušan Hidič in Štefan Lončar. S plamenicami so bili nagrajeni Ludvik Horvat, Štefan Baláško in Štefan Pintarič.

Ob praznovanju 80. obletnice je društvo v brunarici ob gasilskem domu uredilo posebno spominsko zbirko, ki je zasnova gasilskega muzeja. Izdali so tudi zloženko. Kulturni program so pripravili mешani in moški pevski zbor Anton Martin Slomšek, skupina ljudskih godcev Gorički lajkoši in humorist Samo Tuš.

Gasilski muzej je lahko zanimiva turistična točka.

Besedilo in fotografija: Geza Grabar

Noršinci

EDINSTVEN GASILSKI MUZEJ

Zavedajoč se pomena gasilske dejavnosti in svoje bogate preteklosti, je PGD Noršinci naredilo konkretno korake za ohranitev starega gasilskega orodja in opreme. V okviru praznovanja 80-letnice so predsednik društva Štefan Jančarič, častni regijski poveljnik Franček Gomboc in župan Občine Moravske Toplice Franc Cipot namenu predali gasilski muzej. V brunarici ob gasilskem domu je razstavljeno gasilsko orodje in dokumentacija, ki se je zbirala skozi dolga desetletja in iz prve roke izpričuje pestro preteklost gasilstva v Noršincih.

Predsednik društva Štefan Jančarič je ob odprtju ugotovil, da muzejska zbirka še ni strokovno urejena, bo pa to postala ob pomoči muzejske stroke, ki jo bodo pritegnili k sodelovanju. »Zbirka ni namenjena samo kraju Noršinci. Ima širši pomen, zlasti za Moravske Toplice kot vse pomembnejšo turistično destinacijo, za katero je prav, da ima tudi v okolini gostom ponuditi na ogled zanimivosti. Upam, da se bomo s to zbirko kmalu vključili v turistično ponudbo naše pokrajine,« je prepričan predsednik.

In kaj vse je moč videti?

Prvo ročno štirikolesno brizgalno znamke Szentelhofer Frigyes és Fiai-Sopron iz leta 1892 pa motorni brizgalni, staro gasilsko opremo in orodje ter bogat slikovni material, zapisnike in druge pisne dokumente, dosežke društva na tekmovanjih ... Zanimiv je tudi pogled na literaturo, namenjeno izobraževanju gasilcev. V zbirko so vključeni primerki narodnega blaga, ki je sicer skromna, vendar premore nekaj izjemnih primerkov. Želja organizatorjev je, napoveduje Jančarič, da bi v muzeju predstavili zgodovino vseh gasilskih društev v občini Moravske Toplice.

V parku ob zgradbi muzeja je razstavljeno deblo 116-letnega travniškega hrasta, ki simbolizirana nekoč bogato območje s hrastjem. To je tudi razlag, zakaj je na pročelju muzeja v povečani velikosti upodobljen značilen plod hrasta, želod. V spomin na nekdanje življenje krajanov bo postavljen tudi vodnjak »na čigo«, vredna ogleda je tudi bližnja stoljetna lipa, ki ji delata družbo »lipa osamostojitve« in »lipa vstopa v EU«.

Novo pridobitev sta blagoslovila duhovnika rimskokatoliške in evangeličanske verske skupnosti, dr. Karel Bedernjak in mag. Leon Novak.

KLUB MALEGA NOGOMETA SUHI VRH V BOJU ZA VRH

Pred sedmimi leti ustanovljen klub malega nogometa (KMN) Suhu Vrh se danes uvršča med najboljše malonogometne klube v pomurski regiji. Zasluge za to smemo pripisati vodstvu kluba, predvsem pa trenerskemu in igralskemu kadru. Že kmalu po ustanovitvi je klubu uspel preboj med najboljše ekipe. V petih letih igranja v občinski ligi so bili tri leta prvaki občinske lige in pokalni prvaki. Po zadnjem naslovu v sezoni 2003/2004 je med njimi dozorela odločitev o napredovanju v najelitnejšo ligaško tekmovanje v Pomurju.

FOTO: Geza Grabar

Na podlagi 21. člena Statuta Občinske športne zveze Moravske Toplice in Pravilnika o proglašitvi najboljšega športnika, športnice, športnega društva in športnega delavca v Občini Moravske Toplice komisija za izbor športnika objavlja

RAZPIS

ZA IZBOR ŠPORTNIKA, ŠPORTNICE, DRUŠTVA IN ŠPORTNEGA DELAVCA V LETU 2005 IZ OBČINE MORAVSKE TOPLICE

I.

Razglasili bomo najboljšega-o ali najboljše:

- športnika
- športnico
- športno društvo
- perspektivnega športnika do 16 let
- perspektivno športnico do 16 let
- športnika-co invalid
- podelili priznanje športnemu delavcu za dolgoletno delo v društvih

II.

Vsi predlogi morajo biti pisno utemeljeni in morajo vsebovati: ime predlagatelja, ime in priimek kandidata za izbor, rojstne podatke, kraj bivanja, naziv društva, za katerega posameznik tekmuje, vrsta in kraj tekmovanj ter doseženi rezultati v letu 2005.

Kandidati morajo imeti stalno prebivališče v Občini Moravske Toplice. Predloge lahko posredujejo vsa društva, športna društva, klubi, sekcije in šole v občini oziroma izven nje, kjer posameznik tekmuje oziroma deluje in razpolagajo z rezultati, ter občani Občine Moravske Toplice.

Pisne predloge je potrebno posredovati **najpozneje do torka, 10.1.2006, na naslov: OBČINSKA ŠPORTNA ZVEZA MORAVSKE TOPLICE**

Kranjčeva 3, 9226 Moravske Toplice

S pripisom: »Komisija za izbor športnika leta«

*OŠZ Moravske Toplice,
Komisija za izbor športnika*

Homogena ekipa je že prvo leto nastopanja osvojila visoko 3. mesto, na 3. mestu so končali tudi jesenski del letošnjega tekmovanja. Njihova bera točk bi lahko bila še boljša, saj so kar sedem krogov vodili in so popustili tik pred koncem. Trenerja Franc Celec iz Petanjec in Branko Horvat iz Moravskih Toplic pravita, da bo njihov glavni motiv v spomladanskem delu tekmovanja utrditi se na vrhu ali tik pod njim. Ker imajo v spomladanskem delu tekmovanja ugodno razporeditev tekem in načrtujejo še nekatere okrepitev igralskega kadra, lahko pričakujemo na igrišču na Jelovškovem bregu zanimive boje tudi spomladi.

Geza Grabar

OBČINSKA LIGA MALEGA NOGOMETA

LESTVICA

po jesenskem delu prvenstva

TRNJE	11	9	1	1	57	:	33	28
MLAJINCI	11	9	0	2	50	:	23	27
FILOVCI	11	7	1	3	44	:	21	22
VUČJA GOMILA	11	7	0	4	47	:	28	21
TEŠANOVCI	11	6	3	2	48	:	38	21
SEBEBORCI	11	5	1	5	34	:	25	16
ČARDA	11	5	0	6	42	:	43	15
PROSENJAKOVCI	11	5	0	6	38	:	40	15
MOR. TOPLICE	11	4	1	6	35	:	44	13
NORŠINCI	11	3	0	8	31	:	50	9
IVANCI	11	2	0	9	22	:	54	6
SVETI LASZLO	11	0	1	10	12	:	61	1

GLASOVNICA – PREDLOG za izbor športnika, športnice, športnega društva ... leta 2005 v Občini Moravske Toplice

Kategorije športnikov	Ime in priimek	Naslov	Vrsta športa
Športnik			
Športnica			
Športno društvo			
Perspektivni športnik do 16 let			
Perspektivna športnica do 16 let			
Športnik-ca invalid			
Dolgoletni športni delavec			
S to glasovnico lahko kandidate predlagajo vsi občani Občine Moravske Toplice.			
Glasovnico predlaga / Ime in priimek:	Naslov:		
	Podpis:		

NA SKUPNI POTI ŽIVLJENJA

Čestitamo!

*Mladim,
ki stopajo na skupno
življenjsko pot,
zaželimo srečo,
veliko razumevanja
in neskaljenega
zadovoljstva.

Srečo,
osebno zadovoljstvo
in obilje zdravja
v letu 2006
želimo tudi
vsem bralcem Lipnice.*

Uredništvo

*Aleksandra Štokaj, Škofije
in
Boštjan Bizjak, Škofije*

*Daša Štrakl, Murska Sobota
in
Bojan Vitez, Moravske Toplice*

MLADA LIPNICA

VESELO PRIČAKOVANJE

Mesec december je za otroke mesec pričakovanj, veselja, radosti, pa tudi mesec razočaranja, žalosti. Zakaj tako? boste rekli. Otrokove želje so velikokrat večje, kot je družinski žep. Pa nič za to. Otroka moramo znati zainteresirati za stvari, ki ne stanejo skoraj nič ali pa nič, vendar v našem srcu pustijo globoko sled za vse življenje.

V občini Moravske Toplice se v letošnjem decembri vsako soboto dogaja nekaj za otroke.

Ste pomisili, da bi namesto nakupa igrače, ki se razleti na tisoč koščkov že takoj, ko jo otrok odpre, svojega malčka odpeljali na lutkovno predstavo, ki jo vsako soboto prirejajo strokovne delavke Vrtcev

občine Moravske Toplice, starši otrok iz vrtca Martjanci, Filovci ali na pravljično delavnico, ki jo bo izvedla Suzana Štefanec Kodila. Izbera je velika, vsako soboto druga pravljična v takšni ali drugačni obliki.

Priporočam vam tudi dejavnosti in igrice, ki se bodo še dogajale v naši občini.

V delavnici se otroci vedno dobro počutijo, saj so polno zaposleni in vsak se odloči za dejavnost, ki ga zanima, ki mu je blizu. Tako bo tudi v Vivatu, boste videli.

Najlepše pa so igrice, ki jih zaigrajo starši otrok. Vsak otrok je ponosen na svoje starše. Poglejte, to je moja mamica! Poglejte, to je moj očka! Dobro sodelova-

Mestna in poljska miška sta prisrčni miški, ki se v tujem okolju ne znajdeta najbolje. Če združita svoje izkušnje, ena drugo poučita o življenu v poljskem ali mestnem okolju, je problem lahko hitro rešen.

Janko in Metka. Dobra stara pravljična, pa kljub temu vedno na novo doživeta. Klasna vendar ne zastara, ampak z leti pridobiva na ceni – tako so nas učili, in to so tudi moje izkušnje.

nje s starši je pri nas že dolgo znano. Zlati kamenčki bodo tako zasvetili res v polni luči.

Starši! Predlagam vam, da otrokom nudite poleg materialnih dobrin (ki veliko stanejo) še duhovne vrednote, ki v našem primeru ne obremenjujejo žepa, veliko pa dajo našemu duhovnemu bogastvu.

ADIJO, POČITNICE

Piknik *Adijo, počitnice* je bil na športnem igrišču v Mlajtincih organiziran prvič, namen pa je bil zbrati otroke iz Mlajtinec in Lukačevcev in jim še enkrat pred pričetkom šole oziroma vrtca pripraviti lep, zabaven in nepozaben popoldan.

Piknik je bil izveden na začetku septembra, zbral pa se je več kot 50 otrok in staršev. Vodili in povezovali sva ga Metka Škrilec in Martina Bauman. Poleg iger (skakanje z žogo, tekmovanje staršev in otrok v vožnji z vozički, iskanje skritega

zaklada, ciljanje tarče z vodnimi baloni) je bil organiziran tudi srečelov, za katerega so nagrade prispevali sponzorji, izkupiček pa je namenjen za nakup rekvizitov za novo otroško igrišče v Mlajtincih, ki ga bomo uredili v letu 2006. Vsak otrok je prejel knjigo in hranilnik, ki sta jih podarili glavna sponzorja, Mladinska knjiga in Poštna banka Slovenije.

Martina Bauman

Ob novem letu želim otrokom veliko srečnih dni v krogu družine in prijateljev, vam starši pa veliko, veliko otroškega smeha, kajti ta se odraža tudi na vas, v vašem srcu.

Srečno!

Danica Horvat

PRAZNIČNI DECEMBER V MORAVSKIH TOPLICAH

NOVOLETNI SEJEM

v parku pred cerkvijo v Moravskih Toplicah

od torka, 27. decembra, do petka, 30. decembra 2005,
vsak dan od 14. do 19. ure

v soboto, 31. decembra 2005, od 12. do 16. ure

Predstavljajo se izdelovalci domače in umetnostne obrti,
turistična in druga društva, zavodi in posamezniki
s praznično decembrsko ponudbo.

PRAZNIČNI KONCERTI

v evangeličanski cerkvi v Moravskih Toplicah

nedelja, 25. decembra 2005, ob 17. uri

Božični koncert, nastopa Mešani pevski zbor RADENSKA

torek, 27. decembra 2005, ob 17. uri

pevka MOIRA in skupina BOARDWALK CASINO

sreda, 28. decembra 2005, ob 17. uri

Moški vokalni kvintet AETERNUM

četrtek, 29. decembra 2005, ob 17. uri

Ženski pevski zbor PETROL

petek, 30. decembra 2005, ob 17. uri

Novoletni koncert, nastopata EMIL GLAVNIK
(električni klavir) in PETER NAPRET (citre, violina)

Vstopnine ni!

Vabljeni tudi v PRAVLJIČNO DEŽELO.

Informacije:

TIC Moravske Toplice

Kranjčeva 3, Moravske Toplice

tel. 02/538-15-20

www.moravske-toplice.com

**OBČINSKA GASILSKA
ZVEZA MORAVSKE TOPLICE
IN
ŠTAB CIVILNE ZAŠČITE
OBČINE MORAVSKE TOPLICE**
*želite občankam in občanom
vesele božične praznike
ter srečno, uspešno
in varno leto 2006.*

*Vsem upokojencem in občanom
želimo miren božič
ter srečno in zdravo novo leto 2006.*

DRUŠTVO UPOKOJENCEV MORAVSKE TOPLICE

* * *

Veliko uspehov in srečno tudi v letu 2006!

**OBČINSKA ŠPORTNA ZVEZA
MORAVSKE TOPLICE**

LIPNICA – glasilo Občine Moravske Toplice • izdajateljski svet: Štefan Ferencek, Franc Gomboc, Jože Gutman, Nada Lutarč (predsednica), Tibor Vöröš, Emil Vučkić, Jože Vugrinec • ureja: uredniški odbor v sestavi: Geza Grabar, Bojan Peček, Ludvik Sočič (odgovorni urednik) • administrativna opravila: Marjanca Granfol • prelom in fotoliti: Atelje za črko in sliko • tisk: Eurotrade Print Murska Sobota – december 2005 • naklada: 2.300 izvodov • Lipnica ni naprodaj – vsako gospodinjstvo v občini jo dobi brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežu Občine Moravske Toplice, Kranjčeva 3, 9226 Moravske Toplice – telefon: 02 / 538 15 00 – faks: 02 / 538 15 02, E-mail: obcina@moravske-toplice.si – internet: www.moravske-toplice.si